**********MIXED ADC 606
S77 P1 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

DRAUGAS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 07/03/01

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET
WWW.DRAUGAS.ORG

PERIODICALS
July 5,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
KETVIRTADIENIS –THURSDAY, LIEPOS – JULY 5, 2001

Nr.129
Kaina 50 c.

Algirdas Brazauskas — 12-osios Lietuvos vyriausybės vadovas

Vilnius, liepos 3 d. (BNS) — Lietuvos Seimas antradienį pritarė socialdemokratų vado Algirdo Brazausko kandidatūrai į vyriausybės vadovo postą.

Visuotiniame posėdyje už kairiųjų daugumos remiamą 68-erių metų A. Brazauską balsavo 84 parlamentarai, prieš — 45, trys parlamentarai susilaikė. Iš viso Seime yra 141 narys. A. Brazauskas patvirtintas jį pasiūliusios Seimo kairiosios daugumos balsais.

Už A. Brazausko kandidatūrą balsavo 48 Socialdemokratinės koalicijos, 25 Naujosios sąjungos (NS socialliberalų), 7 Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų frakcijų nariai, Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas ir narystę NS frakcijoje sustabdžiusi Nijolė Steiblienė, Mišriosios parlamentarų grupės nariai Vytautas Šustauskas ir Julius Veselka.

Prieš balsavo 29 Liberalų (LF), 9 Tėvynės sąjungos (konservatorių) bei 5 Jungtinės frakcijos atstovai.

Susilaikė narystę NS frakcijoje sustabdęs Aleksanderis Poplavskis, liberalas Juozas Raistenskis bei Mišrios Seimo narių grupės atstovas, Nuosaikiųjų konservatorių sąjungos vadovas Gediminas Vagnorius.

Šiuo balsavimu buvo paremtas jau penktasis prezidento Valdo Adamkaus teiktas ministras pirmininkas bei pradėta sudaryti 12-oji nuo nepriklausomybės atkūrimo 1990 metais Lietuvos vyriausybė.

Į klausimą, ar Lietuva, vadovaujant jo vyriausybei, būtų pasiruošusi tęsti griežtą finansinę politiką, būsimasis vyriausybės vadovas A. Brazauskas atsakė: „šimtu procentų". Paklaustas dėl būsimųjų ministrų kandidatūrų, A. Brazauskas teigė kol kas jų pavardžių sakyti negali, kol dar formaliai prezidento dekretu nėra paskirtas į naujos vyriausybės vadovus. Pasak A. Brazausko, santykiai su dabartiniu prezidentu bus „geri". „Palaikome pagarbius santykius", teigė jis.

Tačiau A. Brazauskas kur kas skeptiškiau apibūdino bendradarbiavimo su dešiniąja bei centro opozicija perspektyvas. „Matyt, kad su dešiniaisiais bus sunku dirbti. Manau, kad dirbsim ne su dešiniaisiais, o su tais, kurie nori dirbti, o ne kritikuoti", sakė A. Brazauskas.

Buvęs kompartijos vadovas ir buvęs prezidentas A. Brazauskas žada tęsti vyriausybės kursą į euroatlantinę integraciją, telkti į vyriausybę profesionalus ir vykdyti socialiai orientuotą vidaus politiką.

Premjeras pažadėjo būti „Lietuvos liokajumi"

Vilnius, liepos 3 d. (BNS) — Socialdemokratų vadas Algirdas Brazauskas, antradienį kalbėdamas Seime, pareiškė nesąs nei „katė maiše", nei kokių nors politinių jėgų „įrankis".

Visuotiniame posėdyje vykusių diskusijų metu konservatoriai pareiškė, jog naują vyriausybę su socialdemokratais renkantys socialliberalai, paremdami A. Brazausko kandidatūrą, „perka katę maiše". „Jums tenka pirkti katę maiše, bet jūs perkate katę ne tik sau, bet ir visai Lietuvai", teigė Tėvynės sąjungos - konservatorių frakcijos seniūnas Andrius Kubilius, pažymėjęs, jog ne tik konservatoriai, bet ir socialliberalai nežino su kokia programa ir kokia vyriausybe ateina A. Brazauskas. „Jūsų nežinojimas neatleidžia jūsų nuo atsakomybės balsuojant. Jums teks atsakomybė, jeigu kitais metais ES ir NATO traukinys išvažiuos be mūsų", pridūrė jis.

„Aš nesu katė maiše", teigė po diskusijų kalbėjęs A. Brazauskas, priminęs, jog tai įrodo visuomenės nuomonės apklausos, kurių duomenimis, jis yra populiariausias valstybės politikas.

Konservatoriai taip pat pareiškė, jog A. Brazauskas „aukojasi kairiojo sparno interesams, kurie nebūtinai yra Lietuvos interesai".

A. Brazauskas atmetė šiuos kaltinimus. „Aš nebūsiu stumdomas, į priekį ar atgal. Aš esu ne tokio amžiaus. Aš nebūsiu vienos partijos ar dvipartinės daugumos įrankis", teigė jis.

„Mane kai kas bandė pavadinti liokajumi. Aš būsiu liokajus — Lietuvos", pridūrė A. Brazauskas.

Jis taip pat atmetė priekaištus dėl savo amžiaus. „Metų neslėpsiu, aš ne mergaitė. Tačiau ir kitų partijų lyderiai neatjaunėjo per tuos metus. Aš nepretenduoju į atjaunėjimą kaip koks Faustas", sakė jis. A. Brazauskui dabar yra 68 metai.

Kandidatas į premjerus kategoriškai atmetė kaltinimus, jog jis atskiria užsienio politiką nuo ekonominės veiklos. „Politika turi tarnauti valstybei ir žmogui. Toks yra mano principas. Aš esu prieš mistinę politiką", teigė jis.

Kandidatas į premjerus teigė, jog pirmiausia reikia atsakyti į klausimą, kaip padaryti, kad „žmonių piniginėse būtų ne 300 litų, o 500 litų", o ne vien tik kalbėti apie globalios politikos dalykus.

„Per visą savo gyvenimą aš neišgirdau apie save tiek daug, kiek šiame posėdyje", sakė A. Brazauskas, pažymėjęs, jog kai kurie priekaištai jį „privertė rimtai susimąstyti". „Aš visuomet gerbsiu opoziciją, jeigu ji yra geranoriška ir konstruktyvi, o ne tik siekianti sumenkinti", teigė jis.

---

* **Kauno rajono teismas paliko nenagrinėtą** parlamentaro Vytauto Landsbergio prašymą įteisinti jo motinos turėtą nuosavybės teisę į pastatus, esančius Rimgaudų seniūnijos Gaiženėlių kaime. Balandžio 13 d. V. Landsbergis kreipėsi į teismą, prašydamas įteisinti jo nuosavybę gyvenamajam namui, tvartui ir garažui Gaiženėlių kaime. Žemė aplink minėtuosius pastatus V. Landsbergiui grąžinta anksčiau. Pastatus Gaiženėlių kaime V. Landsbergio motina Ona Landsbergienė-Jablonskytė įsigijo 1939 m. Nuo pat savo gimimo 1947 m. pastate gyvena Regina Dargužienė. Pasak moters, pokario laikotarpiu pastatai ne kartą buvo rekonstruoti ir visiškai pakeisti. Asmeniškai V. Landsbergį pažįstanti moteris teigė, kad siūlė politikui keisti 17 arų sklypą ir jame esančius pastatus į 50 arų žemės kitoje vietoje, „bet jis nesutiko". (BNS)

Nepaisydami lietaus, maždaug pusantro šimto Lietuvos Sąjūdžio sukviestų mitinguotojų Nepriklausomybės aikštėje prie Seimo pirmadienį protestavo prieš socialdemokratų vadovo Algirdo Brazausko kandidatūrą į premjerus. „Turime budėti ir galbūt čia rinktis, ir dar didesniais kiekiais, kad žmonių balsas būtų išgirstas", sakė į mitinguotojus kreipęsis Seimo narys, konservatorių vadovas Vytautas Landsbergis. Parlamentaro kvietimas buvo palydėtas plojimais. „Seimo nary, nebalsuok už A. Brazauską, nestumk Lietuvos į oligarchų nasrus", ragino piketuotojai savo plakatuose. Veliavomis nešini mitingo dalyviai dainavo, giedojo giesmes, klausėsi esamų ir buvusių parlamentarų kalbų.

Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

Lietuvos ambasadorius JAV ieško paramos kelyje į NATO

Vilnius, liepos 3 d. (Elta) — Ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas baigė darbo vizitą Kalifornijoje, kurio metu siekė užsitikrinti vietinės administracijos, nevyriausybinių institucijų, žiniasklaidos ir JAV etninių organizacijų paramą Lietuvos narystei NATO bei plėsti ekonominius ryšius.

Vizito metu V. Ušackas dar kartą paragino JAV bei kitas NATO nares per NATO viršūnių susitikimą 2002 m. Prahoje į Šiaurės sąjungą pakviesti tris Baltijos valstybes.

Kalbėdamas Los Angeles nevyriausybinės organizacijos „World Affairs Council" surengtoje trumpoje spaudos konferencijoje, V. Ušackas atkreipė dėmesį, kad, nepaisant istorijos padarinių, Lietuvos žmonės išlaikė pasitikėjimą bendromis demokratinėmis vertybėmis, o Amerikos žmonių, tarp jų ir Amerikos lietuvių, pastangos bei palankumas, Jungtinių Valstijų vykdyta nepripažinimo politika padėjo Lietuvai atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

V. Ušackas pabrėžė, kad Lietuvos pakvietimas į NATO 2002 m. galutinai panaikintų skiriamąsias linijas Europoje bei užtikrintų demokratijos ir saugumo plėtrą. Pasak V. Ušacko, dėl šių priežasčių Lietuvos bei kitų Vidurio ir Rytų Europos valstybių vadovai sveikino JAV prezidento George W. Bush įsipareigojimą tęsti NATO plėtrą, paskelbtą praėjusį mėnesį Varšuvoje.

Ambasadorius užtikrino, kad Lietuva savo ruožtu ir toliau dės visas praktines pastangas, kad atitiktų narystės Šiaurės Atlanto sąjungoje keliamus reikalavimus.

Kaip būtų galima paremti Lietuvos pakvietimą tapti NATO nare 2002 m., V. Ušackas aptarė su Amerikos žydų komiteto Kalifornijos skyriaus vadovais. Su jais taip pat pasidalinta nuomonėmis apie lietuvių ir žydų santykių raidos perspektyvas.

V. Ušackas taip pat susitiko su vieno didžiausio JAV dienraščio „Los Angeles Times" žurnalistais, dalyvavo diskusijose su laikraščių „San Diego Union Tribune" leidėjais bei „Orange County Register" redakcijos kolektyvu, davė interviu „Orange County" televizijos stočiai.

Lietuvos kariuomenė žengė dar vieną žingsnį link NATO

Vilnius, liepos 3 d. (BNS) — Atsižvelgdama į NATO žinovų pastabas ir rekomendacijas bei pasikeitusią geopolitinę situaciją, Krašto apsaugos ministerijos (KAM) Gynybos resursų taryba patvirtino naują Lietuvos kariuomenės struktūrą.

Kaip antradienį pranešė KAM, laikinojo krašto apsaugos ministro Lino Linkevičiaus nuomone, nauja Lietuvos kariuomenės struktūra labiau atitinka susiklosčiusią geopolitinę situaciją, valstybės ekonominius išteklius. Pasak ministro, naujoji krašto gynybos schema buvo parengta intensyviai konsultuojantis su NATO žinovų grupe, JAV, Didžiosios Britanijos, Vokietijos gynybos specialistais.

L. Linkevičiaus nuomone, ginkluotųjų pajėgų pertvarkos esmė yra geresnis kariuomenės valdymas, būtinybė racionaliau panaudoti turimus išteklius gynybos reikmėms. Būsimos permainos krašto apsaugos sistemoje yra pagrįstos finansiniais ištekliais, kuriuos Lietuva yra numačiusi skirti krašto apsaugai — 2 procentus bendrojo vidaus produkto.

Pasak KAM pranešimo, pagal naująją struktūrą Lietuvos kariuomenės branduolį sudarys Rytų ir Vakarų teritorinės apygardos, kurių štabai bus Vilniuje ir Klaipėdoje, bei NATO karinius standartus atitinkanti nuolatinės parengties brigada „Geležinis vilkas". Tokią brigadą, gebančią veikti su NATO pajėgomis bendrose gynybos operacijose Lietuvos teritorijoje, numatoma baigti parengti iki 2006 m. Vienas šios brigados padalinių yra Rukloje dislokuotas Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Algirdo motorizuotas pėstininkų batalionas, kuris iki 2002 m. pabaigos bus aprūpintas modernia ginkluote, technika, šiuolaikinėmis ryšio priemonėmis. Šis batalionas galės dalyvauti tarptautinėse operacijose už Lietuvos ribų kartu su NATO pajėgomis.

NATO jau du kartus palankiai įvertino Lietuvos pažangą vykdant Narystės veiksmų planą. Kartu buvo atkreiptas dėmesys, kad krašto gynybos planai pernelyg ambicingi, nepakankamai pagrįsti ekonominiais ištekliais, nėra vientisos valdymo grandies, kėlė klausimų ir savanorių įsijungimo į reguliariąsias pajėgas spartumas.

Atsižvelgus į šias pastabas, bus įsteigta sausumos pajėgų vado pareigybė. Kariuomenės vadui pavaldus sausumos pajėgų vadas atsakys ir už karines operacijas.

Tęsiama savanorių pajėgų integracija į reguliariąją kariuomenę. Savanorių padaliniai bus pavaldūs apygardų štabams. Jie rengs kariuomenės rezervą, vykdys teritorinės gynybos užduotis, dalyvaus priimant NATO pajėgas Lietuvoje.

Nauja kariuomenės struktūra bus atspindėta dokumentuose, kuriuos rugsėjį ir spalį Lietuva pateiks vertinti NATO vadovybei.

Pasak pranešimo, tai bus lemiamas Lietuvos pasirengimo narystei sąjungoje egzaminas prieš NATO viršūnių susitikimą 2002 metų lapkritį Prahoje. Šiame susitikime Lietuva tikisi gauti pakvietimą į NATO.

Lietuvos kariuomenėje tarnauja 12,900 tikrosios tarnybos karių ir šauktinių. Krašto apsaugos savanorių pajėgas sudaro 11,300 žmonių. Personalo išlaikymui skiriama apie 50 procentų gynybos išlaidų. Tai atitinka NATO reikalavimus. Ginkluotei ir ryšių įrangai numatyta skirti 22 proc. krašto apsaugos sistemos biudžeto, o statyboms — 10 procentų.

Tėvynėje pasižvalgius

* **Lietuvos valstybės siena su Rusija** Kuršių mariose paženklinta geltonos spalvos plūdurais. 20 plūdurų pasienyje ties Nida nuspręsta pastatyti todėl, kad Kuršių mariomis einančią valstybės sieną su Rusija labai dažnai pažeidžia žvejai ir poilsiautojai. Pasak Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnų, vasarą valstybės sieną dažniausiai pažeidžia poilsiautojai, rudenį bei pavasarį — vietos žvejų laiveliai. Pasieniečiams laivų kapitonai paprastai teisinasi sieną kirtę dėl blogų oro sąlygų, rūko ar pasiklydus. Dažnai pažeidėjai teisinasi į kaimyninės šalies vandenis įplaukę, nes ieškojo nuneštų tinklų. Geltonos spalvos, 2 metrų aukščio plūdurai statomi maždaug už 200 metrų nuo valstybės sienos. Plūduro centre nupieštas ženklas „stop".

* **Lietuvos valstiečių partijos (LVP) atstovai** Seime nusprendė paremti Algirdo Brazausko kandidatūrą į premjerus, tačiau paramos ateityje nepažadėjo, po kandidato susitikimo su Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų frakcijos atstovais sakė LVP pirmininkas Ramūnas Karbauskis. „Mes palaikysime jūsų kandidatūrą stabilumo vardan, bet visi kiti dalykai kelia daug abejonių", sakė R. Karbauskis. „Jeigu jūs paliksite žemės ūkio kontrolę socialliberalų rankose, iš mūsų sulauksite daug priekaištų", teigė jis. (BNS)

* **Vokietijos susivienijimas „Ruhrgas" sutinka** dalyvauti privatizuojant bendrovę „Lietuvos dujos", net jeigu strateginiam investuotojui būtų pasiūlyta 34 proc. bendrovės akcijų nesuteikiant jam įmonės valdymo teisių. (KD, Elta)

* **Šešiolikai savivaldybių paskirstyta 3 mln. Lt** grįžtančių į Lietuvą reabilituotų politinių kalinių ir tremtinių šeimų butams pirkti. Šios lėšos — Europos Tarybos vystymo banko paskola. Už jas savivaldybės pirks 50 butų. (LŽ, Elta)

* **Lietuvos laisvės sąjunga pašalino iš frakcijos** Kauno miesto taryboje šios sąjungos pirmininko pavaduotoją ir vieną įkūrėjų Antaną Budniką ir apkaltino finansiniais pažeidimais. (LR, Elta)

* **Tradiciniai Joninių nakties laužai itin padidina** oro užterštumą. Tokią išvadą priėjo Kauno technologijos universiteto Inžinerinės technologijos katedros vedėjas Linas Kliučininkas, išnagrinėjęs birželio 24 dienos oro užterštumo rodiklius. (KD, Elta)

* **Nuo liepos 1 d. Lietuvoje vyresnius** nei 30 mėnesių gyvulius bus privalu ištirti dėl kempinligės. Paimti mėginiai keliaus į Lietuvos nacionalinę veterinarijos laboratoriją, o visas tas „malonumas", vyriausybės tvirtinimu, kainuos 38 mln. Lt. (LŽ, Elta)

* **Kauno nusikalstamos grupuotės šiais metais** sumanė naują veiklos rūšį — Valstybinio socialinio draudimo fondo („Sodros") bei bankų sąskaitų klastojimą norintiesiems kuo greičiau ištrūkti į JAV. (KD, Elta)

* **Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas** už vulgarias kalbas posėdžio metu parlamentarą Julių Veselką nubaudė įspėjimu. Antradienį posėdyje bendruoju sutarimu buvo pritarta laikinosios tyrimo komisijos sudarymui, kuri, jos autorių siūlymu, turėtų ištirti padidėjusias grėsmes Lietuvos integracijai į Europos Sąjungą ir NATO. „Aš galiu jums pasakyti, eikit jūs visi šikt. Aš abejojau visą gyvenimą, o nepriklausomoj valstybėj abejojau ir abejosiu", sakė tokios komisijos sudarymą kritikavęs J. Veselka. Pasak jo, niekas negalės uždrausti jam abejoti dėl Lietuvos integracijos į euroatlantines struktūras. (BNS)

* **Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės** 24 kandidatų sąraše nėra vieno geriausių krepšininkų — 204 cm ūgio 30-mečio Artūro Karnišovo pavardės. Priimti sunkiausią savo karjeroje sprendimą A. Karnišovui teko dėl pastaruosius trejus metus kamuojančių chroniškos kairiojo kelio traumos padarinių. (LR, Elta)

* **Lietuvos krepšininkai šį sezoną iškovojo** aukso medalius aštuonių užsienio valstybių pirmenybėse. Lietuvos atstovai laimėjo Ispanijos, Rusijos, Lenkijos, Belgijos, Slovėnijos, Olandijos, Austrijos ir Estijos čempionatuose. (LR, Elta)

* **Lietuvos onkologai skambina** pavojaus varpais, nes jau šiuo metu yra pasibaigę kai kurie centralizuotai pirkti brangūs vaistai vėžiu sergantiems žmonėms gydyti. Trečiadienį Seime surengtoje spaudos konferencijoje, kurioje dalyvavo Sveikatos komiteto narys, liberalas Audrius Klišonis ir onkologų atstovai, vyriausybė buvo paraginta atkreipti dėmesį į kritišką padėtį, ir, perskirstant šių metų biudžeto išlaidas, numatyti papildomų lėšų vaistams įsigyti. Kai kurie šių vaistų kainuoja po kelis tūkstančius litų, todėl dauguma ligonių patys šių vaistų nepajėgtų įsigyti. A. Klišonio nuomone, papildomai šiems vaistams pirkti Ligonių kasoms turėtų būti skirta apie 40-50 mln. litų. (BNS)

* **Jei šiemet bus palankios sąlygos,** grybų ir uogų supirkėjai tikisi padidinti pernykštį derlių. Tačiau pigią produkciją siūlantys užsieniečiai neleis įmonėms smarkiai padidinti apyvartos. (VŽ, Elta)

* **Lietuvos viešbučių užimtumas** pirmąjį šių metų ketvirtį, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, padidėjo beveik dešimtadaliu. (LR, Elta)

Sutrumpinimai: K — „Klaipėda", KD — „Kauno diena", LA — „Lietuvos aidas", LR — „Lietuvos rytas", LŽ — „Lietuvos žinios", R — „Respublika".

Naudotasi Lietuvių grįžimo į tėvynę centro medžiaga.

KALENDORIUS

Liepos 4 d.: Aldis, Berta, Birutė, Elzbieta, Gedgailė, Malvina, Skalvis, Teodoras, Ulrikas. JAV nepriklausomybės diena (1776 m.).

Liepos 5 d.: Šv. Antanas Zaccaria; Butginas, Filomena, Gintas, Karolina, Lakštutė, Limantė, Mantmilė.

Liepos 6 d.: Dominyka (Donė), Ginvilė, Marija, Nervydas, Pulgis, Ramutis, Ritonė. Lietuvos Valstybės — Mindaugo karūnavimo (1253 m.) diena.

LIETUVIŲ TELKINIAI

GRAND RAPIDS, MI

LB APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

Metiniame JAV LB Grand Rapids apylinkės susirinkime gegužės 27 d. valdybos pirmininkas Petras Treška trumpai paminėjo daugelį apylinkės valdybos ir narių atliktų darbų bei darbelių per praėjusius metus.

2000 m. daug narių prisidėjo prie Šv. Petro ir Povilo parapijos stalo Grand Rapids miesto festivalyje birželio mėnesio pradžioje ir vėliau paminėjo Birželio trėmimus. Liepos mėnesį valdybos nariai Vytautas Jonaitis ir Petras Treška dalyvavo LB Michigan apygardos metiniame suvažiavime, o rugpjūčio mėnesį valdybos nariai Gražina ir Vytautas Kamantai buvo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės X seime Vilniuje, atstovaudami Michigan ir JAV lietuviams. Rugpjūčio pradžioje valdybos vicepirmininkas, mokytojas Vytautas Jonaitis, kaip ir kiekvienais metais, dalyvavo ir pravedė pamokas lituanistinių mokyklų mokytojų studijų savaitėje Dainavoje. Rugpjūčio 24 d. parapijos klebonas kun. Dennis Morrow šventė 25 metų kunigystės jubiliejų ir apylinkė jį sveikino, įteikė dovaną. Jis jau kelis kartus lankėsi Lietuvoje, paskutinį kartą jam kelionę padovanojo LB apylinkė.

Rudeniop apylinkė padidėjo dviem naujomis narėmis: Audronės ir Petro Treškų šeimoje gimė Austė Ona, o Sigilės ir Steve Conway šeimoje — Simona Joana. Rugsėjo mėnesį apylinkės nariai dalyvavo parapijos festivalyje. Valdybos nariai ir JAV LB tarybos nariai Gražina ir Vytautas Kamantai atstovavo Grand Rapids apylinkei ir Michigan apygardai JAV LB tarybos sesijoje Hartford, CT. Spalio mėnesį Virginija Kochanskytė, Rita Preikšaitė ir Melitina Kuprienė koncertavo Šv. Petro ir Povilo mokyklos šeimos centre.

2001 m. vasario 25 d. buvo iškilmingai paminėtos Lietuvos Nepriklausomybės dienos — Vasario 16 ir Kovo 11 su lietuviškomis Mišiomis, programa ir vaišėmis. Programos metu dalyviai matė filmą apie Lietuvių Chartą, vyresnieji prisiminė stovyklų dienas Vokietijoje, buvo renkamos aukos. Gegužės 19 d. apylinkės valdybos nariai Gražina ir Vytautas Kamantai dalyvavo ir Grand Rapids lietuviams atstovavo Lietuvių fondo narių metiniame suvažiavime, kur Vytautas Kamantas buvo perrinktas trejų metų kadencijai į LF tarybą.

Valdybos iždininkas Juozas Lukas pranešė, kad per metus buvo gauta 2,765 dol. pajamų, turėta 1,695 dol. išlaidų, iždė yra 1,258 dol. Aukų pasiųsta: 597 dol. JAV LB Krašto valdybai, 216 dol. Vasario 16 gimnazijai, po 100 dol. Almos fondui, „Pasaulio lietuviui" ir Šv. Petro ir Povilo parapijai, 50 dol. Lietuvių fondui.

Apylinkės valdybai talkina keli komitetai. Po jų vadovų trumpų pranešimų, šiems darbo metams į BALFo komitetą buvo išrinkti Sofija Lastienė ir dr. Benius Kušlikis, Lietuviškų Mišių — Jonas Treška, Lietuvių fondo — Verutė Paovienė, Vytautas Jonaitis, Vytautas Kamantas ir Juozas Ugianskis, Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelio vadovu — Juozas Lukas.

Dvejų metų kadencijai į apylinkės valdybą buvo perrinkti nariai Gražina ir Vytautas Kamantai ir pirmininkas Petras Treška. Toliau savo kadenciją tęsia vicepirmininkas Vytautas Jonaitis, iždininkas Juozas Lukas ir sekretorius Jonas Treška, Jr. Į kontrolės komisiją vienų metų kadencijai perrinkti Simutė Jonaitytė-Acuna, Ray McElhaney ir Juozas Ugianskis.

Diskusijų ir sumanymų metu kalbėta apie apylinkės narių vykdomą akciją dėl Lietuvos priėmimo į NATO, apylinkėje renkamus parašus peticijai, pokalbius su valstijos atstovais ir senatoriais. Pasitarta, kaip ateityje bus globojami per „Healing the Children/Michigan" organizaciją atvežami į Grand Rapids ligonines gydymui vaikai iš Lietuvos. Vytautas Jonaitis pranešė, kad jau baigė rašyti LB apylinkės veiklos istoriją ir ją netrukus pasiųs JAV LB 50 metų istorijos knygos redaktoriui Baliui Raugui.

LB apylinkės susirinkimas Šv. Petro ir Povilo parapijos knygyne buvo trumpas, bet darbingas, jam pirmininkavo Juozas Ugianskis, sekretoriavo Jonas Treška, Jr. Po susirinkimo visi pasivaišino, o valdyba pasitarė apie darbus per vasarą.

NAUDINGAS SUSITIKIMAS SU ATSTOVU EHLERS

LB Grand Rapids apylinkės valdybos nariai Gražina ir Vytautas Kamantai gegužės mėnesio pradžioje buvo susitikę su Kongreso nariu Vernon J. Ehlers, jo žmona Johanna ir įstaigos vadovu Bill McBride. Padėkoję atstovui Ehlers už jo gerą Grand Rapids gyventojų ir lietuvių atstovavimą Atstovų rūmuose Washington, DC, kur jis priklauso Baltic Caucus, jie kalbėjosi apie gegužės pabaigoje planuojamą jo ir žmonos kelionę su JAV Kongreso atstovų grupe į NATO Parlamentinės Asamblėjos sesiją Lietuvoje. Abiems buvo padovanota Danutės Brazytės-Bindokienės knyga „Lithuanian Customs and Traditions", keli egzemplioriai „Lithuania in the World" žurnalo, ir kai kurių dokumentų kopijos apie Lietuvos pastangas patekti į NATO.

Kamantai prašė atstovo Ehlers, kad jis sutiktų būti JAV Atstovų rūmuose atstovo John Shimkus įneštos HCR 116 rezoliucijos „co-sponsor", kuri pasisako už Latvijos ir Estijos pakvietimą į NATO 2002 metais. Jo asistentui Bill McBride buvo duotos tos rezoliucijos kopijos ir kiti dokumentai.

Susitikimo metu Kongreso nariui ir jo žmonai buvo paaiškinta apie lietuvių veiklą Grand Rapids ir apylinkėse, apie jų pastangas per „Healing the Children/Michigan" organizaciją iš Lietuvos atvežti ir vietinėse ligoninėse gydyti vaikus iš Lietuvos.

Savaitę po susitikimo Kamantai gavo pranešimą iš atstovo Ehlers įstaigos, kad jis pasirašė kaip atstovo Shimkus rezoliucijos „co-sponsor" ir visokiais būdais remia Lietuvos pastangas patekti į NATO.

A. P.

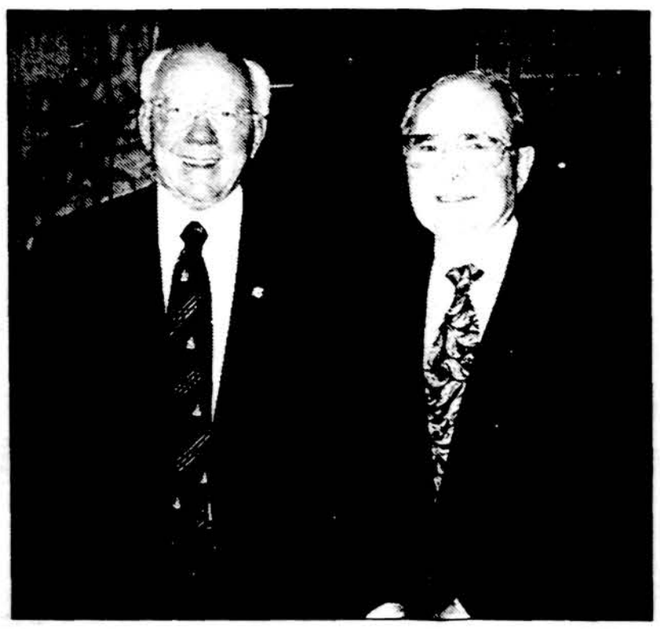

JAV Kongreso narys Vernon J. Ehlers (kairėje) po susitikimo ir pokalbio su Vytautu Kamantu. Atstovas Ehlers sutiko paremti Lietuvos pastangas pakeliui į narystę NATO.

JAV LB Grand Rapids apylinkės valdyba. Iš kairės: narys Vytautas Kamantas, ižd. Juozas Lukas, narė Gražina Kamantienė, sekr. Jonas Treška Jr., pirm. Petras Treška, vicepirm. Vytautas Jonaitis.

WORCESTER, MA

NAUJAS ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ PARAPIJOS KLEBONAS

Staiga ir netikėtai vietos vyskupas Daniel P. Reilly, D. D., 29 metus šioje parapijoje uoliai ir rūpestingai dirbusius tėvus Marijonus atleido iš Šv. Kazimiero parapijos vadovavimo pareigų.

Nuo birželio 17 d. naujuoju klebonu paskirtas kunigas Ričardas-Algimantas Jakubauskas. Jis yra Leopoldo ir Eugenijos Jakubauskų jauniausias sūnus. Abu tėvai mirę. Ričardas gimė 1943 m. lapkričio 29 d. Kaune. 1944 m. vasarą, Raudonajai armijai artėjant prie Nemuno krantų, Jakubauskų šeima su trimis mažais vaikais karo audros buvo nublokšta į Vokietiją.

1949 m. atvyko į JAV ir apsigyveno Worcester, MA. Ričardas baigė Šv. Petro gimnaziją. Mėgo sportą, muziką. Priklausė lietuvių skautų organizacijai — skautas akademikas. Clark universitete studijavo anglų kalbą ir 1966 m. baigė bakalauro laipsniu. Studijuodamas universitete, Ričardas dirbo Šv. Vincento ligoninėje — Medical — Psych' skyriuje. Matydavo daug kenčiančių ligonių ir kartu su jais išgyveno jų skausmus. Mylėjo jaunimą, ypač apleistuosius ir dirbo su jais „Job Corps". Devynerius metus buvo Barre's Stetson For Boys auklėtoju (counseler) ir tuo pačiu laiku Assumption kolegijoje pasiekė magistro laipsnį ir C.A.G.S. iš psichologijos ir jaunimo auklėjimo.

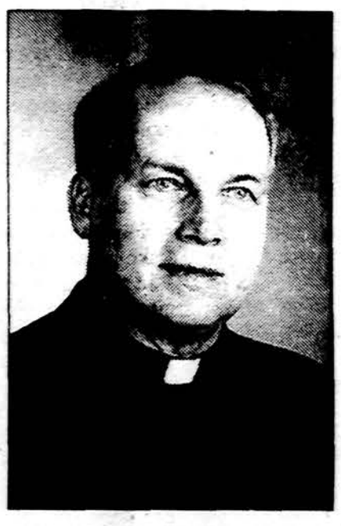

Kun. Ričardas Algimantas Jakubauskas, Worcester, MA, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos naujasis klebonas.

Ričardas tarnavo JAV kariuomenės medicinos daliniuose įvairiose šio krašto vietovėse. 1994 m. mirė jo tėvelis Leopoldas Jakubauskas, kurio netektį žmona Eugenija Jakubauskienė bei sūnūs dr. Henrikas ir Romas su šeimomis ir Ričardas skaudžiai pergyveno. Jis ypač pasižymėjo religingumu. Apsisprendė būti kunigu. 1995 m. Ričardas Pope John XXIII seminarijoje Weston, MA, pradėjo studijuoti teologiją. Šias studijas baigė 1999 m. magistro laipsniu. Tais pačiais metais, birželio 5 d., Šv. Povilo katedroje, Worcester, MA vyskupas Daniel P. Reilly, D.D., Ričardui A. Jakubauskui suteikė kunigystės šventimus. Netrukus jaunasis kunigas buvo paskirtas vikaru į Šv. Cecilijos parapiją Leominster, MA. Rugpjūčio 26 d. mirė jaunojo kunigo labai mylima mamytė Eugenija Jakubauskienė, kuriai neilgai teko džiaugtis ir matyti kasdien žengiantį prie Viešpaties altoriaus savo sūnų Ričardą — kunigą.

• 2001 m. birželio mėnesį vietos vyskupas Daniel P. Reilly, D.D., kunigą Ričardą Jakubauską paskiria klebonu į Šv. Kazimiero lietuvių parapiją, Worcester, MA.

Naujasis klebonas jau vyskupo paskirtas pareigas perėmė 2001 m. birželio 17 d., Kristaus kūno ir kraujo šventėje. Parapijiečiai naująjį kleboną Ričardą A. Jakubauską sutiko su džiaugsmu, nes jis čia augęs ir visiems gerai pažįstamas. Pirmieji jo žodžiai pasakyti minėtą dieną per šv. Mišias „Ateinu tarnauti jums visiems mano broliai ir sesės. Džiaugiuosi, kad galėsime dirbti kartu, nes visi einame vienu keliu į Dievą". Sveikiname kleboną, kun. Ričardą Jakubauską naujose pareigose.

1972 m. tėvai Marijonai perėmė Šv. Kazimiero parapijos vadovavimą. Tuometis Marijonų provincijolas kun. Juozas Dambrauskas taip pareiškė: „Marijonai atvyksta į šią seniausią Worcesterio lietuvių parapiją ją išlaikyti lietuviškoje dvasioje". Per 29 metus Marijonai uoliai darbavosi ir tą lietuvišką dvasią išlaikė. Linkime ir naujajam klebonui kun. Ričardui A. Jakubauskui mūsų mylimoje Šv. Kazimiero parapijoje ir toliau išlaikyti tos lietuviškos dvasios tęstinumą.

J. M.

CLEVELAND, OH

LIETUVIŲ PARAPIJOSE

Švento Jurgio

Šv. Jurgio parapijos 2001 m. birželio 24 dienos biuletenyje pranešama: „Paskutiniame parapijos tarybos posėdyje jos nariai svarstė keturis skirtingus pasirinkimus mūsų parapijos ateičiai. Tie keturi pasirinkimai yra: 1. Uždaryti parapiją, 2. Susijungti su Dievo Motinos arba kita kaimynine parapija, 3. Perkraustyti parapiją į kitą vietą ir 4. Taisyti arba atnaujinti esamus pastatus. Parapijos tarybos nariai jautė, kad mūsų parapija neturėtų užsidaryti arba jungtis su Dievo Motinos parapija. Sumanymas perkelti mūsų parapiją į naują arba užmegzti ryšius su kaimynine parapija, kas reikalautų dalinio atstatymo, bus ir toliau svarstomas. Parapijos taryba siekia diecezijos patarimo tiems dviems pasirinkimams. Taryba norėtų išgirsti kiekvieno parapijoje nuomonę, kurį sumanymą pasirinkti ateičiai. Per ateinančias kelias savaites mes kviečiame kiekvieną parapijoje pamaldžiai apgalvoti mūsų pasirinkimus ir pareikšti savo nuomonę kun. J. Bacevičiui arba kuriam tarybos narių. Šioje veikloje yra įtraukiami Tarybos nariai: Aušra Babickienė, Antanas Bacevičius, Edvardas Klimas, Stephen Kristoff, Algirdas Matulionis, Peter Rekstis, Dovydas ir Virginija Rubinskiai, Larry Stochl ir Debra Zeledonis".

Sunkus ir atsakingas tarybos ir Šv. Jurgio parapijiečių sprendimas 100 metų istorijoje.

Dievo Motinos

Parapijos žiniaraštyje (2001.6.24): Kun. Gediminas Kijauskas, S. J. išvyksta į Ouebec provinciją, Kanada, kur praleis savo vasaros atostogas jėzuitų vasarvietėje.

Atostogų metu kleboną pavaduos kun. Leonas Zaremba, S. J. Kun. Kijauskas į savo pareigas grįš rugpjūčio 4 d.

Kun. G.Kijauskas liepos 15-24 dienomis pakviestas Kulautuvoje vesti jėzuitams rekolekcijas ir skaityti paskaitas profesoriams.

„GIJOS" 5-OJI JUBILIEJINĖ GEGUŽINĖ

Norime vieni kitus geriau pažinti ir susipažinti, renkamės visi į jubiliejinę „trečiosios bangos" nuotaikingą gegužinę, rengiamą liepos 14 d., šeštadienį, Beachland Park — piknikų vietoje. Įėjimas Carterbury gatvės gale, prie Erie ežero.

Šių metų gegužinėje svečius linksmins klaipėdietis akordeonistas Bronius Mūras. Pasirodys vaikai su savo programa, aktorės Onutės Pučkoriūtės — Zalensienės lėlių teatras. Atvykę galės matyti „Gijos" sambūrio penkerių metų veiklos foto parodą. Laimėjimai. Žaidimai vaikams ir suaugusiems. Atvyks LB Kultūros tarybos pirm. Marija Remienė ir naujųjų imigrantų laikraščio „Amerikos lietuvis" redaktorius Bronius Abrutis. „Amerikos lietuvių televizija" iš Čikagos filmuos šią gegužinę.

Pradžia 4 val. p.p. Įėjimo auka — 15 dol. asmeniui, vaikams — 3 dol.

Visi bus pavaišinti šašlykais, salotomis, alumi ir gaivinančiais gėrimais. Tad iki pasimatymo.

IŠ RENGINIŲ KALENDORIAUS

Rugpjūčio 12 d. — Lietuvių klubo popietė 12 val. iki 6 val. vak. Amerikos italų pokylių vietoje.

Rugsėjo 9 d. — 11: 30 val. Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

Rugsėjo 23 d. — Madų paroda „Rudens lapai". Rengėjos — skautės židinietės.

Spalio 12 d., penktadienį, 6:30 val. vak. Dievo Motinos parapijos auditorijoje Lietuvių dienos — JAV LB 50-čio sukaktis. „Ąžuoliuko" choro iš Lietuvos koncertas. Rengia LB apylinkės valdyba.

Spalio 14 d., 10 val ryto Dievo Motinos šventovėje pamaldos, dalyvauja organizacijos su vėliavomis. Gieda „Exultate" choras.

V. R.

JUNO BEACH, FL

BALFO GEGUŽINĖ

Balandžio 4 d. Carlin parke, Jupiter, įvyko metinė BALFo gegužinė. BALFo skyr. pirm. dr. Vytautas Majauskas pasveikino susirinkusius, pasidžiaugė, kad susirinkusių nuotaikai labai padėjo ir graži vieta bei oras, ir pristatė iš toliau atvykusius svečius, perdavė BALFo CV pirm. M. Rudienės sveikinimus. Svečių tarpe matėsi ir buvęs Lietuvos sveikatos ministras, dr. Juozas Galdikas.

Susirinkę vaišinosi gardžiais šeimininkių pagamintais valgiais, gėrė kavą, stabteldavo ir prie baro, o vėliau entuziastingai dalyvavo laimingų bilietėlių traukime, kuriais rūpinosi Alicija Solienė. Akordeono muzika linksmino muz. Jonas Samoška, buvo sudainuota pora lietuviškų dainų. Baigiantis gegužinei, dr. Majauskas padėkojo visiems prisidėjusiems prie gegužinės pasisekimo.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: $100.00. Foreign countries $115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	$100.00	$60.00	$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$115.00	$65.00	$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$60.00	$45.00	$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$65.00	$50.00	$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	$500.00	$250.00	
Reguliariu paštu	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	$160.00	$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	$55.00		

Vyriausia redaktorė – **Danutė Bindokienė**
Administratorius – **Valentinas Krumplis**
Moderatorius – **kun. Viktoras Rimšelis**

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S.Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. PETRAS KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

BIRUTĖ L.PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of Family Practice
ŠEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-6236

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
Vaikų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.
Nuolaida naujai atvykusiems.

Dr. Rimas Novickis
CHIROPRACTIC PHYSICIAN
Manualinė fizioterapija, akupunktūros, galvos skausmų (ir migrenos), sportinių traumų specialistas
6645W. Stanley Ave., Berwyn, IL 60402, tel. 708 - 484 -1111.
Valandos kasdien, savaitgaliais susitarus. Kalbame lietuviškai.

VIS DĖLTO BRAZAUSKAS

BRONIUS NAINYS

Apie tai liūdnu veidu (taip rašė „Kauno dienos" įžanginių autorė Lėka) birželio 29-tos vakare per visus televizijos kanalus pranešė tautai prezidentas Valdas Adamkus, lyg ir atsiprašydamas neturįs kito pasirinkimo. Nors dirva tai sėklai buvo pradėta ruošti seniai, bet man tai buvo nemenka staigmena. Dar prieš mėnesį, birželio 7-tą, šioje skiltyje spėliojau, kad Brazauskas į ministro pirmininko kėdę nesės, nes jam, kaip populiariausiam Lietuvos politikui, tai nenaudinga. Net ir tuo atveju, jeigu jis nenorėtų grįžti į prezidentūrą. Tai pat galvojo ir kai kurie jo artimi bendradarbiai. Lietuva juk didelėje ir ekonominėje, ir politinėje klampynėje, o jai iš ten į gerą kelią ištempti sąlygos per daug miglotos. Pagrindinė to vyksmo atrama — Lietuvos Seimas, susipainiojęs neišraizgomame siūlų kamuolyje, ir niekada neaišku, kur ir kada jis pasuks, kas su kuo susitars ir kaip jis vienu ar kitu klausimu pabalsuos. Kas gi galėjo tikėtis, kad Seimo kadencijos pradžioje prezidentą, džiuginusi tvirta, jo krikštasūnių naujapolitikų koalicija per septynis mėnesius ne tik nieko nepadarys, bet ir pati save, net neverčiama, nusipūs. Tad kas gali užtikrinti, kad tokio pat likimo nesusilauks ir nauja? Bet buvęs prezidentas Algirdas Brazauskas apsisprendė kitaip. Tai tikrai drąsus šuolis į bendradarbių trijulę, kurios susitarimas būtinas, norint bent šiek tiek gero Lietuvai padaryti, kai jau pirmieji žingsniai žymi stiprią nervų įtampą. O kas pasidarys, jiems sustojus ant bėgimo tako į prezidentūrą: Paulauskas — jau aiškus kandidatas. Adamkus — beveik taip pat, nebent jo dabar šiek tiek sutrikusi sveikata rimčiau sušlubuotų. Kol kas „nenorintis" Brazauskas turbūt irgi nesunkiai galės būti „prikalbintas". Kaip tada atrodys prezidento, Seimo pirmininko, premjero bendradarbiavimas, sprendžiant valstybės reikalus, kai kiekvieno iš jų politika reikalaus save girti, o varžovą peikti? Kokia tada pasidarys Brazausko vyriausybės atrama Seime? Ar tie visi atvejai išmąstyti? Ar yra kokia nors juos rišanti logika?

Čia logika tikrai menka. Bet pabandykim atsakymo ieškoti iš kitos pusės. Brazausku tikėdami, iš bėgimo tako į prezidentūrą jį išimkim. Tarkim, kad šis, patyręs ir dėl to dabar populiariausias, Lietuvos politikas pačias sunkiausias pareigas šalyje prisiima tik dėl Lietuvos gerovės. Tai neseniai jo paties išsakyti žodžiai. Kur ir kaip jos pradėti ieškoti? Skurdas Lietuvoje yra viena aštriausių ir beveik nesprendžiamų socialinių problemų, teigia „Kauno dienoje" (2001. 06.30) Audronė Kanapickienė vedamuoju. Autorės pateikiamais statistikos duomenimis, tik 1.3 nuoš. gyventojų laiko save pasiturinčiais. Save turtingais laikančių (neskaičiuokim kelių oligarchų) iš viso nėra, tačiau 30.8 nuošimčiai sakosi esantys tikri vargšai. Nors 64,6 nuoš. save laiko vidutiniokais, tačiau tik ketvirtadalis jų drabužius ir avalynę perkasi naujų prekių parduotuvėse. Visi kiti aprangos ieško dėvėtų drabužių sandėliuose, turguose perkasi naudotus baldus, skalbimo mašinas, kitą buitinę techniką. Skrupulingai taupo elektrą, dujas, vandenį, žiemomis šąla. Ir tai po vienuolikos metų nepriklausomybės. Beveik visi Lietuvos gyventojai galvoja, kad tokia padėtis — tik vyriausybių nesugebėjimas ar aplaidumas. Tai pirminis piršto dūris į socialdemokratą Brazauską. Juk tos partijos esminė filosofija — kova su gyventojų skurdu. Ir ne atsitiktinė, bet nuolatinė, ilgalaikė. Taip pat kaip ir rūpestis sveikatos apsauga, sąžininga teisės sistema, švietimu, socialiniu draudimu, darbo vietomis. Socialdemokratams nebereikia šiandien ginti darbininkų nuo darbdavių skriaudų, bet jiems darbo ieškoti, valstybės ekonomine politika darbo vietas kurti. Šiose srityse Lietuvoje labai vėluojama.

Šalia to, didelės ir sunkiai šalinamos „dienos" bėdos. „Amerikiečių valdoma 'Mažeikių nafta' pernai pažėrė šimtus milijonų nuostolių. Nusipirkę 'Minijos naftos' gręžinius, danai sugeba investicijas susigrąžinti per 5 mėnesius. Jau senokai stovi užrakintos 'Lietuvos kuro' degalinės. Dėl avarijų naftos plūdure prie Būtingės, latviai grasina tarptautiniu skandalu. Kas kitose valstybėse neša pasakiškus pinigus, pas mus — nuostolius ir politinę suirutę..." — rašo toje pačioje „Kauno dienoje" Julius Lenčiauskas. Painiava Mažeikiuose iššaukė net JAV prezidento Bush dėmesį. Ir, deja, ne teigiamą, o gal ir minusą siekiamai NATO narystei. Erzelis vyriausybėje ir Seime, ieškant pirkėjų Lietuvos dujoms, Lietuvos energetikai, užuominos apie kyšius, postalines derybas, įvėlusias laikiną ir būsimą premjerus, Seime balsų gal ir nesugadins, bet kalbos apie Brazausko kelionę į Maskvą, jo prasilenkimą su tiesa jam irgi nepadeda. Dargi stiprina opoziciją.

Iš naujo ryškinama ir komunistinė „kupra", kuri po vienuolikos nepriklausomybės metų jau turėtų būti nusitrynusi, ypač kai Algirdas Brazauskas per visą tą laikotarpį gana skrupulingai ją grandė. Bet daugelis ją tebemato, ir tiek. Apie prezidento pasiūlymą Seimui Brazauską skirti ministru pirmininku sužinoję, tiesiog perkūnais sugriaudė birželio 30 d. į Kauną suvažiavę 500 tremtinių ir politinių kalinių sąjungos atstovų. „Po vienuolikos metų vėl valdžioje komunistai. Tai neįtikėtina", — sakė vienas jų vadovų Valentinas Šapalas. „Jiems reikia aiškiai pasakyti, kad pasmaugsime, jeigu pajudės prieš Lietuvą", — šaukė Antanas Terleckas. „Lietuva svyruoja ant bedugnės krašto ir netrukus gali tapti jauniausiąja Nepriklausomų Valstybių Sandraugos (NVS) nare" — teigė Seimo narys konservatorius Antanas Stasiškis.

Taigi sąlygos tikrai nepavydėtinos. Ir dar blogiau, kad jos kuriamos kaip tik tų žmonių, kurie, net du kartus savo rankose turėję Lietuvos valstybės vairą, ją tik į dugną tevairavo, ir dėl to rinkėjai jų atsisakė. Tad ar ne laikas vieną kartą pamiršti patriotizmo matuoklį ir raudonus dažus, nes jais dažytų apstu ir tarp pačių dešiniausių grupuočių, ir rinktis vadovus pagal jų sugebėjimus, pasiruošimą, patirtį, bet ne pagal buvusias ir gal seniai jau išblukusias spalvas. Kiek Lietuvos pardavė rusams penkerius metus jai vadovavęs Brazauskas? Ir ar daug kas žino, kiek ir kuo jis rizikavo Lietuvos komunistų partiją atskirdamas nuo Maskvos, drįsęs Gorbačiovui į akis pasakyti, kad aš tavęs daugiau nebeklausau. Lietuva eina į lemtingą laikotarpį. Netrukus bus sprendžiamas jos narystės į NATO klausimas. Vilniuje valdžių pastovumas būtinas. Adamkaus prezidentavimo laikotarpiu jau penktą kartą keičiasi vyriausybės (Vagnorius, Paksas, Kubilius, Paksas, Brazauskas), tad ar tokį žaidimą nevertėtų baigti? Brazauskas kalbėjo apie koalicinę vyriausybę, sudarytą iš pajėgių žmonių, nepaisant jų partinių saitų. Per nepriklausomybės dešimtmetį nemažai jų ir išryškėjo. Ar nenaudinga Lietuvai būtų, jeigu į Brazausko vyriausybę įeitų konservatorius Kubilius, krikščionis demokratas modernistas Vareikis (būtų labai geras užsienio reikalų ministras), išeivis Grina (finansų ministras), liberalas Gentvilas liktų ūkio ministru, į kabinetą grįžtų Mindaugas Stankevičius. Taip pat labai kruopščiai tarp partijų ar šalia jų reikėtų paieškoti teisingumo, žemės ūkio ir ypač švietimo ministrų. Iš naujo ir labai atsargiai reikėtų persvarstyti Lietuvos dujų ir Lietuvos energijos privatinimą ir pagalvoti, ar verta jas išleisti iš valstybės priežiūros, nes tokiam verslui Lietuvoje varžovų nėra, tad ir laisvė — lupk, kiek nori. Bet svarbiausia: vyriausiajai trijulei skubiai nuryti visas piliules, pamiršti tarpusavio purkštavimus, liūdnus veidus, prezidento kėdės ambicijas ir, vienas kitam padedant, visomis jėgomis tempti Lietuvos vežimą iš balos į gerą kelią. Komunistas, ar ne komunistas, — sakykit, kaip kas norit — bet Algirdas Brazauskas yra demokratiniu keliu atėjęs svarbiausios Lietuvos įstaigos teisėtas vadovas, ir jam reikia padėti tas pareigas atlikti kaip galima geriau. Nenorintieji padėti, turėtų bent nekliudyti. Opozicijos reikia valdžiai prižiūrėti, bet ne jai griauti. Dar vienos vyriausybės paguldymas į bulvių vagą būtų jau katastrofa.

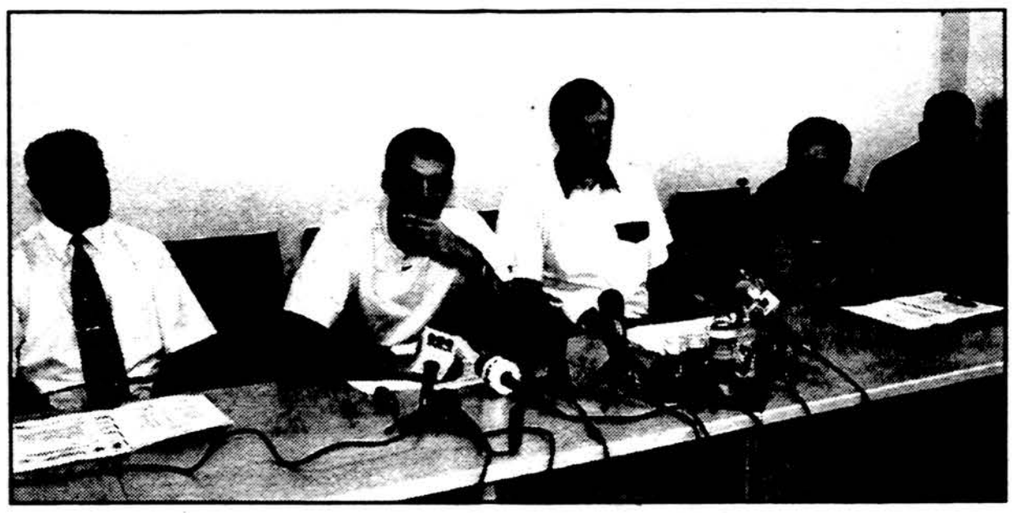

Barcelonos ir Atlantos olimpinių žaidynių bronzos medalių laimėtojas Artūras Karnišovas nežais Lietuvos krepšinio rinktinėje per Europos čempionatą, rugpjūčio 31-rugsėjo 9 d. vyksiantį Turkijoje. A. Karnišovas tvirtino, kad atsisakyti žaisti šioje komandoje buvo pats sunkiausias sprendimas per visą jo sportinę karjerą — žaisti jis atsisakė dėl kairiojo kelio traumų, patirtų per pastaruosius metus. **Gedimino Žilinsko** (Elta) nuotr.

PRADEDA VEIKLĄ LEGALŪS LOBISTAI

Gegužės pabaigoje Lietuvoje buvo įkurta Nacionalinė lobistų asociacija (NPA), kurios tikslas — lobizmo propagavimas, švietėjiška veikla, kova su korupcija ir nelegaliu grupinių interesų atstovavimu.

Spaudos konferencijoje antradienį vienas iš NPA steigėjų Algirdas Juškys teigė, kad daugeliui žmonių lobizmas Lietuvoje siejasi su „kažkuo purvinu ir smerktinu". Pasak jo, į asociaciją susibūrę lobistai aiškins visuomenei, kad lobisto veikla — „skaidrus, paprastas ir normalus biznis".

Lobistinės veiklos įstatymas buvo priimtas pernai birželį, o įsigaliojo nuo šių metų sausio. Įstatymas numato, kad lobistinė veikla yra lobistų atlyginti veiksmai, kuriais seikiama daryti įtaką, kad būtų keičiami, pildomi ar pripažįstami netekusiais galios teisės aktai, priimami ar nepriimami nauji teisės aktai. Ši veikla skiriama užsakovo teisėtiems tikslams įgyvendinti, nepažeidžiant asmens teisių ar visuomenės ir valstybės tikslų.

A. Juškys pažymėjo, kad lobistinės veiklos įteisinimas — „dar vienas žingsnis, kuriant solidžią, civilizuotą ir europietišką visuomenę".

NPA valdybos pirmininkas Romas Stumbrys teigė, kad šiandien Lietuvoje susiklostė praktika, kad „kiekvienas, kas netingi, gali užsiimti lobizmu" — turėti kišenėje pinigų, nueiti pas pareigūną ir jam sumokėti. Jo skaičiavimais, nelegalaus lobizmo apyvarta Lietuvoje siekia 100-200 mln. litų per metus.

NPA pasiryžusi kovoti su korupcija Lietuvoje bei propaguoti legalią lobistinę veiklą.

Kol kas Lietuvoje legaliai lobizmu užsiima 4 fiziniai asmenys ir vienas juridinis asmuo — bendrovė „Verslo raktas".

(BNS)

Danutė Bindokienė šiuo metu atostogauja.

BIRŽA ĮGIJO DARBO RINKOS PARTNERĮ

Lietuvos darbo birža (LDB) bendromis pastangomis su Vytauto Didžiojo universitetu (VDU) ketina tobulinti darbo biržos specialistų rengimą, padėti studentams bei dėstytojams atlikti praktikas bei stažuotes. Birželio 20 d. Kaune šių institucijų vadovai — generalinis direktorius Vidas Šlekaitis ir rektorius prof. Vytautas Kaminskas — pasirašė bendradarbiavimo sutartį.

Vykdydama susitarimą, LDB teiks universitetui medžiagą apie biržos veiklą bei darbo rinkos situaciją, du kartus per metus informuos aukštąją mokyklą apie LDB registruotus VDU absolventus. Birža taip pat pasirengusi įtraukti dėstytojus į darbo biržos veiklos tobulinimo projektų rengimą bei realizavimą darbo rinkos tyrimų ir bedarbių profesinio mokymo klausimais. LDB sistemos institucijų darbuotojai, neturintys aukštojo išsilavinimo, galės studijuoti VDU neakivaizdinėse studijose, o baigę aukštąjį mokslą — persikvalifikuoti pagal psichologijos, vadybos magistrantūros bei profesinio konsultavimo specialiųjų profesinių studijų programas. Darbo biržos darbuotojai taip pat turės teisę dalyvauti procese, mokslo tiriamajame darbe, tarptautiniuose universiteto projektuose, ginti daktaro disertacijas VDU doktorantūros tarybose.

Prof. V. Kaminską džiugina tai, kad nuo šiolei universitetas turės grįžtamąjį ryšį, tai yra žinos, kokios specialybės paklausiausios, o kokias profesijas VDU įgijęs studentai negali įsidarbinti.

Jau 12 studentų laidą išleidžiančiame daugiaprofiliniame VDU šiuo metu studijuoja beveik 6,000 žmonių. 3 fakultetus atkūrusi prieškarinė aukštoji mokykla dabar turi 7 fakultetus ir 3 papildomus institutus. Didžiausią paklausą darbo rinkoje turi Aplinkotyros, Ekonomikos ir vadybos, Informatikos ir Socialinių mokslų fakultetų bakalarai bei magistrai. Pagrindiniu LDB partneriu taps universiteto Profesinio rengimo studijų centras. (Elta)

PREZ. V. ADAMKAUS VARDO TYRIMŲ LABORATORIJA ČIKAGOJE

JAV Gamtosaugos agentūra (EPA), kurioje dabartinis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus dirbo daug metų vadovaujančiose pareigose, atidarė, jo vardu pavadintą, tyrimų laboratoriją birželio 18 d. Čikagoje. Valdas Adamkus dalyvavo atidarymo iškilmėse. Jo bendradarbiai prisimena V. Adamkaus vadovavimą kaip jo „įvestą auksinį amžių".

Saulius Šimoliūnas

PIRMIEJI VADŲ KURSŲ PAŽYMĖJIMAI

Birželio 15 d. Klaipėdoje buvo įteikti nauji pirmieji vadų kursų pažymėjimai. Anot Krašto apsaugos ministerijos, Klaipėdos universiteto sporto salėje, iškilmingai įteikiant diplomus universiteto absolventams, pirmą kartą Karinių jūrų pajėgų štabo viršininkas, komandoras Olegas Mariničius įteikė ir vadų kursų baigimo pažymėjimus. Juos gavo 23, vadų kursus pagal specialią programą baigę Klaipėdos universiteto Jūreivystės instituto ir kolegijos absolventai.

Šie uostamiesčio universiteto Jūreivystės fakulteto absolventai baigė trejus metus trukusius (iš viso 72 valandų) vadų kursus ir gavo viršilos kvalifikaciją. Vaikinams, gavusiems vadų kursų baigimo pažymėjimus, buvo suteikti atsargos viršilų laipsniai. Pareiškę norą, jie galės tarnauti profesionalioje karo tarnyboje Karinėse jūrų pajėgose mechanikais arba laivavedžiais. (Elta)

*** Žemaičių Kalvarijoje (Plungės r.) sekmadienį** prasidėjo devynias dienas vyksiantys tradiciniai Švenčiausiosios Mergelės Marijos Apsilankymo atlaidai. Tūkstančiai maldininkų iš visos Lietuvos meldžiasi prie bažnyčioje esančio stebuklingojo Dievo Motinos paveikslo, gieda giesmes ir kalbėdami maldas traukia Kristaus kančios keliu. (LR, Elta)

ANAMITŲ IR KMERŲ ŠALYSE

RIMVYDAS J. SIDRYS, M.D.

Nr.8

„Mes neturim politinės laisvės, ekonominę iš dalies, religinė laisvė visiška", buvo jo atsakymas. Nors gal taikliausiai komunistinę ekonomiją apibūdino šiaurietis vadovas Tam, jau pirmą susitikimo dieną. „Mūsų valdžia 1955 metais padarė didelę klaidą. Jie įvedė kolektyvinius ūkius. Bet žmogaus toks jau būdas, jei jis dirba ne sau, tai jis ir dirbti nenori. Po kelių metų ekonomija sugriuvo, užėjo badas. Viskas pasikeitė 1989 metais. Kolūkiai buvo panaikinti, dabar Vietnamas, anksčiau badavęs, eksportuoja ryžius į kitas šalis".

Vadovai, pasakodami apie savo kraštą, vis sugrįždavo prie 1989 metų. Tais metais ūkininkai atgavo teisę į žemę. Visi gavo po 360 kvadratinių metrų dirvos. Grįžo paveldėjimo teisė. Grįžo teisė išvažiuoti į kitą šalį. Iki 1989 metų mokyklose svetima kalba buvo arba rusų, arba kiniečių. Dabar visi mokosi anglų arba prancūzų kalbų. Pagalvojau: — jūs vargšai, nežinot, kam turit būti dėkingi už šią, nors ir ribotą laisvę. Toli nuo jūsų, kitoj pasaulio pusėj 1988 m. atsirado Sąjūdis, mažas lietuviškas kupstas, kuris nuvertė didįjį bolševikinį vežimą. Ir to vežimo suirę ratai atriedėjo iki jūsų...

Saigonas buvo simpatiškas miestas. Išbuvome jame dvi dienas. Mielai būtumėm pasilikę dar ilgiau. Beveik nebuvo įkyriųjų gatvės pardavėjų, krautuvės buvo turtingos, judėjimas tirštesnis, negu kitur Vietname. Beveik nematėme kūginių kepurių, kurios lydėjo mus per visą kelionę ir tapo lyg Vietnamo herbas, jų kultūros ženklas. Pasigailėjau, nes buvau numatęs keletą jų parvežti vaikaičiams, dabar teko taikytis su mintimi, kad jų negausiu. Bet štai, didžiojoje aikštėje prie katedros durų stovėjo mergaitė ir laikė rankoj kepures. Ji buvo vienuolikos metų ir nelauktai gerai kalbėjo angliškai. Taip, ji padeda ma (motina), kuri kitoj aikštės pusėj pardavinėja gėles. Kepurės kainuoja po dolerį. Ji turėjo tik keturias kepures ir pasakiau, kad tegu duoda jas visas už penkis dolerius. Mergaitė nušvito. „O, jūs norite man padėti! O kaip gražu, aš jums taip dėkinga!" Ir ji nubėgo per aikštę pasišokinėdama, garsiai šaukdama „Maa" ir mojuodama iškelta penkiadolerine. Kažin, ar kada tiek džiaugsme suteikiau už penkis dolerius.

Netoliese katedros, tarp medžių buvo ir pastatas, giliai įsirėžęs į Amerikos atmintį — Amerikos ambasada. Daug kas atsimena vaizdus, kaip paskutinėmis karo valandomis malūnsparniai nešė nuo jos stogo paskutinius pabėgėlius. Ta pati ambasada išgyveno ir kitą dramą. 1968 m. per Tet ataką ginkluoti vietkongiečiai puolė ambasadą. Žuvo keturi Marinų korpuso kariai ir šešiolika Vietkongo partizanų. Tiems šešiolikai žuvusių ambasados sodo kampe yra pastatytas paminklas. Trang mums parodė Saigono oro uostą, kuris irgi tą pačią dieną buvo užpultas. Ten žuvo daugiau kaip šimtas vietkongiečių — betikslis žmonių aukojimas, pagal Trang. Vietkongas po Tet ofenzyvos jautėsi pralaimėjęs ir nebenorėjo tęsti kovos. Tačiau tuo laiku Amerika kovojo jau ne su Vietkongu, bet su reguliaria Šiaurės Vietnamo kariuomene.

Visa ta diena buvo skirta Vietnamo karui. Labai kratančiu vieškeliu važiavom į Cu Chi, kaimą, valanda kelio nuo Saigono. Ten buvo įkurtas karo muziejus po atviru dangum. Pirmiausia buvom nuvesti į salę, kur Trang perdavė aiškinimą vietiniam vadovui. Sužinojom, kad Cu Chi buvo Vietkongo tvirtovė, nepasidavusi per visą karo metą. Ji apėmė šešis kaimus ir 100,000 gyventojų. Gynyba vyko tuneliuose, kuriais buvo išraizgyta visa vietovė ir kurių talpa buvo 240 kilometrų. Laisvai angliškai kalbantis, vadovas pabrėžė, kad tuneliai buvo iškasti, jau kovojant su prancūzais, šeštame dešimtmety jie tik buvo išplėsti. Diagramos rodė, kad tuneliai buvo trijų aukštų lygyje, apatinės angos išlįsdavo į upės šlaitą. Parodė mums ir filmą, kaip partizanai landžiojo po tunelius, tačiau filmas įdiegė įtarimą, karas truputį per daug holivudiškai buvo atvaizduotas. Tarp medžių stovi tankas. Jauna švariai išprausta mergina su šautuvu, į kažką taiko. Sprogimas su dideliais dūmų kamuoliais... Kitas vaizdas: tautišku apdaru vilkinčios merginos šoka pergalės šokį. Filmą galime sukarpyti taip, kaip režisierius nori.

Parodė mums ir Cu Chi savarankiškos gamybos ginklų pavyzdžius. Tai buvo vien tik įvairaus pavidalo spąstai. Štai lygus paviršiaus takas tarp vešlių medžių. Bet, kai kareivis juo žygiuoja, takas prasiveria ir kareivis krinta į duobę prismaigstytą aštrių, ilgų vinių. Susirenka daugiau karių gelbėti draugo ir staiga šūviai iš visų pusių, tai spąstų antra dalis. Arba vėl, nekaltai atrodančios trobelės durys, bet jas atidarai, iš viršaus krinta plokštė su ilgais smaigais. Šiurpiausias buvo instrumentas, susidedantis iš dviejų volų. Ant prasiveriančių durelių atsistojęs, kareivis krinta į gilią bet siaurą duobę, užkliudo volus ir jų smaigaliai sukdamiesi subado nelaimingąjį iš abiejų pusių. Vadovas parodė dar vieną keistą padargą, futbolo didumo metalo kamuolį, prismaigstytą ilgų aštrių iešmų. Pagal vadovą, Vietkongo partizanas jį turėdavo mesti iš aukštos palmės, sunkus kamuolys savo smaigais pradurdavo šalmą. Bet čia žiūrint ir klausant, sąmonėj pasigirsta skambutis. Ar tikrai kada nors taip buvo? Kiek laiko pasišventęs kongietis turėjo tūnoti palmėje, laikydamas vos pakeliamą metalo kamuolį, laukdamas, kol apačioje pro jį praeis amerikietis kareivis? Laukti valandą, visą dieną, savaitę? O paskui, kaip greitai jis galės pabėgti iš tos palmės? Persūdyta propaganda pati save sugriauna.

Pradėjom eiti siauru keliuku per mišką. Ir čia apie mūsų kojas ėmė sproginėti petardos. Vadovas sustojęs paaiškino, kad tai irgi buvo Vietkongo ginklas, tik karo metu sprogmenys buvo tikri, ne vien tik garsas.

(B.d.)

PILNĖJA VALDOVŲ RŪMŲ PARAMOS FONDAS

ALGIMANTAS A. NAUJOKAITIS

Kultūros ir mokslo žmonių sukurtas Vilniaus Žemutinės pilies Valdovų rūmų Paramos fondas susilaukė svarios paramos iš užjūrio. Birželio viduryje JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė iš Čikagos atvežė šiam fondui skirtą 2,450 dol. (9,800 Lt) čekį. Tai pinigai, surinkti Čikagoje, Lemonte, organizuotame Vienos valso pokylyje.

Gedimino kalno papėdėje, ten, kur atstatymo laukia Valdovų rūmų liekanos, įsikūrusiame Pilių tyrimo centre, susirinkus geram būriui vilniečių, M. Remienė čekį įteikė Valdovų rūmų Paramos fondo valdybos pirmininkui Edmundui Kulikauskui, tarusiam šiltą padėkos žodį aukojusiems Čikagos lietuviams.

Įteikusi čekį, Kultūros tarybos pirmininkė M.Remienė sakė, jog Valdovų rūmų atkūrimą aktyviai palaiko Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Tačiau tarp JAV gyvenančių lietuvių ši idėja dar nėra labai populiari dėl informacijos stokos, taip pat dėl tradicijos remti našlaičius ir vargstančius. Dalis žmonių tiesiog abejingi, bet tą abejingumą pakeičia susidomėjimas ir parama, kai susipažįstama su Valdovų rūmų istorija ir jų atkūrimo tikslais, kalbėjo M. Remienė. Buvo iškelta mintis, jog, aplankius lietuvių tankiau gyvenamas vietas, rūmų atkūrimo idėja susilauktų daugiau šalininkų.

Kad Valdovų rūmai žymi senovėje galingą, vieną didžiausių valstybių Europoje, didingą jos istoriją, priminė vienas iš Valdovų rūmų paramos fondo steigėjų, PLB atstovas Vilniuje G. Žemkalnis. „Kas galėtų paneigti, kad šiuose rūmuose Vytautas Didysis neplanavo Žalgirio mūšio?" — klausė jis.

Apie svarbiausio Lietuvos kultūros paveldo objekto — Valdovų rūmų — atkūrimo reikšmę kalbėjo JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos pirmininkė R. Narušienė. Kultūros ministerijos atstovas J. Pilipavičius, pasakė, kad tautinė savimonė yra stipri toli nuo tėvynės gyvenančių mūsų tautiečių širdyse.

Tarp susirinkusiųjų į čekio įteikimo renginį pastebėjau ypač daug susirinkusių moksleivių, jaunimo. Valdovų rūmų Paramos fondo valdybos pirmininkas E. Kulikauskas pabrėžė didėjantį jaunimo susidomėjimą mūsų kunigaikščių rūmų atstatymui, vis daugiau jų lankosi rūmų liekanose. Būrys M. K. Čiurlionio menų gimnazijos mokinių kartu su mokytoja V. Naumavičiene kūrė grafikos darbus tema „Barbora Radvilaitė ir Valdovų rūmai". Šių darbų paroda Pilių tyrimo centre buvo atidaryta Vienos valso pokylio aukų įteikimo dieną. Moksleivių grafikos darbų atspaudai bus dovanojami Valdovų rūmų atkūrimo rėmėjams.

Paramos fondo valdybos pirmininkas E. Kulikauskas pasidžiaugė, kad gavus čekį iš Čikagos, šis fondas gerokai pasipildė, kad ir lėtokai, bet atsiranda vis daugiau rėmėjų ir Lietuvoje. Nors iki šių metų birželio vidurio tesurinkta 45,000 litų, bet dar apie 80,000 pažadėjo atskiri asmenys bei organizacijos.

Gausėja rūmų atkūrimo židinių, rėmėjų. Tai Pramonės ir prekybos įmonės, draugijos, sąjungos, mokslo ir mokymo įstaigos, kurių atstovai pasirašė Rūmų paramos fondo kreipimąsi. Tarp jų — finansiškai stipri Lietuvos pramonininkų konfederacija, Viešbučių ir restoranų, Statybininkų ir kitos draugijos bei susivienijimai, Lietuvos olimpinis komitetas. Tarp Valdovų rūmų atstatymo židinių yra nemažai kultūrinių organizacijų. Tai Lietuvos Rašytojų, o taip pat Žurnalistų, Restauratorių sąjungos, Lietuvos Dramos teatras, Lietuvos kultūros fondas, Kraštotyros draugija. Džiugu, kad gautas pirmasis įnašas iš Lietuvos mokyklų — tai Sibiro tremtinių, kitose Rytų šalyse atsidūrusių mūsų tautiečių vaikus telkianti ir mokanti Vilniaus vidurinė mokykla „Lietuvių namai". Šios mokyklos mokiniai ir mokytojai surinko 264 litus ir 50 centų. Iš savivaldybių pirmoji rėmimo židiniu tapo Molėtų rajono savivaldybė. Dabar jau priskaičiuojama 43 Valdovų rūmų atkūrimo židiniai.

Talkinant rėmėjams, šią vasarą numatoma surengti koncertą ir keletą akcijų, kurių metu bus renkami pinigai Valdovų rūmams atkurti. Fondo valdyba jau rengia rėmėjų iš Lietuvių ir išeivijos pagerbimo projektą, kurį pateiks Valdovų rūmų tarybai ir Kultūros ministerijai. Projekte numatoma, kaip pagerbti ir įamžinti rėmėjus.

Fondo valdybos pirmininkas E. Kulikauskas pažymėjo, kad jau ryškėja Valdovų rūmų atkūrimo etapai. Vyksta paruošiamieji projektavimo darbai. Iš valstybės biudžeto šiemet skirta 320,000 Lt, kurie pavesti Paminklų restauravimo instituto ir Pilių tyrimo centrui „Lietuvos pilys" architektams. Posėdžiavusi Prezidento dekretu sudaryta Valdovų rūmų taryba iš esmės pritarė numatomai Valdovų rūmų patalpų paskirčiai. Bus projektuojamos valstybės reprezentacijos (pristatymo), muziejinė-ekspozicinė, kultūros bei švietimo renginių zonos. Kultūros vertybių apsaugos departamento paprašyta atsakyti į klausimą, kurios atkastų Valdovų rūmų liekanų dalys turi būti konservuojamos, restauruojamos ir ruošiamos eksponuoti. Statybos darbus numatoma pradėti jau kitais metais.

Valdovų rūmų požemius aplankė grupė užsienio lietuvių. Iš kairės: Pilių tyrimo centro direktorius hab. dr. Vytautas Urbanavičius, čikagiečiai Jolanta ir Vytautas Mikūnai, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Marija Remienė, Birutė ir Vytautas Beretos iš Toronto, Albinas ir Angelė Karniai (Florida). **Edmundo Kulikausko** nuotraukos.

JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos pirmininkė M. Remienė Pilių tyrimo centre įteikiant Vienos valso pokylyje surinktų pinigų čekį.

Čekio įteikimo ceremonijoje dalyvavo daug jaunimo. Jų tarpe – JAV LB prezidiumo pirmininkė R. Narušienė, PLB atstovas Vilniuje G. Žemkalnis.

JAUNIEJI ISTORIKAI VĖL SUSIRINKO RIETAVE

2001 m. balandžio 27 d. į Rietavo katalikiškos vidurinės mokyklos bei Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejaus organizuotą VII tradicinę konferenciją „Tėvynės labui įnešu savąją dalį..." Kauno jėzuitų bei Kretingos pranciškonų gimnazijų, Klaipėdos Prano Mašioto, Panevėžio K. Paltaroko, Telšių V. Borisevičiaus, Tverų Žemaičių Kalvarijos vidurinių mokyklų, Labardžių, Medingėnų, Žadvainių bei Skuodo katalikiškos pagrindinių mokyklų atstovai. Konferencijoje dalyvavo ir trijų, Rietave esančių mokyklų (Rietavo aukštesniosios žemės ūkio mokyklos, Rietavo L. Ivinskio vidurinės mokyklos ir, aišku, šeimininkų — Rietavo katalikiškos vidurinės mokyklos) jaunieji mokslininkai, — užsiregistravo 74 mokiniai.

Konferencijoje buvo išskirtos dvi dalys: Šeimos genealogijos medžio studija ir žymių asmenybių iškėlimas.

Dar iki konferencijos mokiniai siuntė savo sudarytus genealoginius medžius. Iš 58 atsiųstų piešinių bei albumų muziejuje buvo sudaryta ekspozicija: „Žaliuojantis šeimos medis", kurią konferencijos dalyviai, išklausę pranešimus, apžiūrėjo. Reikėjo tik stebėtis vaikų išmone: kiekvienas šeimos medis skyrėsi struktūra, schematiškumu, piešinio įvairove. Reikėjo tik pasiklausyti vaikų, sugebėjusių į šį darbą įtraukti visą giminę, kalbomis — tai lyg būsimųjų mokslininkų diskusijos...

Kaip ir ankstesnėse konferencijose, buvo išklausyti plenariniai pranešimai, po to dirbta sekcijose.

Plenariniame posėdyje pranešimus skaitė Labardžių pagrindinės mokyklos 7 klasės moksleivis Andrius Marčinauskas (mokyt. Angelė Kuzminskienė) „Žemaičių kovos prieš vokiečių ordiną", Kauno jėzuitų gimnazijos moksleivis Justas Zokaitis (mokyt. Juozapas Navickas) „M. K. Čiurlionio gyvenimas ir jo kūryba", Panevėžio K. Paltaroko vidurinės mokyklos 5 kl. mokinė Monika Pietarytė (mokyt. Juozas Brazauskas) „Vincas Pietaris mano gyvenime", buvęs šios mokyklos moksleivis VVU sociologijos I kurso studentas Mindaugas Lingė „Istorijos procesų socialinė dimensija" ir dr. Aldona Vasiliauskienė (VU Istorijos fakultetas „Nusipelniusios mokslininkės — LKMA akademikės".

Po plenarinių pranešimų darbas vyko dviejose sekcijose — vienoje analizuojamas giminės genealoginis medis, kita — skirta žymių asmenų, susietų su pranešėjo gyvenama vieta istorijos bei veiklos atskleidimui. Abiejose sekcijose perskaityta po 5 pranešimus. Darbas sekcijose buvo apibendrintas bendrame posėdyje, moksleiviai pateikė savo pasiūlymų.

Tiek plenariniame posėdyje, tiek ir sekcijose, daugelis jaunųjų istorikų pranešimų buvo parengti naudojantis ne tik esama literatūra, bet ir nauja medžiaga (ta ir moksleivių užrašyti atsiminimai, panaudoti iki tol nežinomi laiškai, kita medžiaga). Pranešimų pradžioje vyresniųjų klasių moksleiviai nurodydavo literatūrą, kuria jie rėmėsi, aiškino, kodėl pasirinko vieną ar kitą temą, kodėl ta tema svarbi jo gyvenime. Tai ženkli mokslinė pažanga lyginant su ankstesnėmis konferencijomis, liudijanti, kad formuojasi būsimieji mokslininkai.

Mokytojai, konferencijoms parengdami vis naujus mokinius, leidžia kuo platesniam moksleivių ratui, susipažinti su tėvynės meilės idėjomis, pagarba ir atsakomybe savo tautos istorijai, skleidžiama jaunųjų istorikų konferencijose tolimame Žemaitijos mieste — Rietave, sugebančiame ugdyti būsimuosius mokslininkus.

Dr. Aldona Vasiliauskienė

Netrukus turėtų atsidaryti paviljonas „Rūmų vartai". Jau gautas Vilniaus miesto savivaldybės leidimas prie Valdovų rūmų liekanų, už Arkikatedros Šv. Kazimiero koplyčios, projektuoti laikiną minėtų vartų pavidalo paviljoną. Jame bus platinama informacija ir gaminiai, susiję su Valdovų rūmais, renkamos aukos. Paviljoną „Rūmų vartai" numatoma pastatyti iki šiametinės Valstybės dienos — liepos 6-osios.

Žinoma, viskam reikia lėšų, reikia daugiau rėmėjų. Todėl primenąme, kad JAV ir kitose užsienio šalyse gyvenantys rėmėjai gali siųsti aukas į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės fondą. Čekius rašyti:

Lithuanian World Community Foundation, čekio apačioje pažymint, kad tai Valdovų rūmams atstatyti ir siųsti: Lithuanian World Community Foundation, PO BOX 140796, Grand Rapids, MI 49514-0796.

Valdovų rūmų paramos fondo valdybos nariai: (pirmoje eilėje iš kairės) archeologas Eugenijus Jovaiša, inžinierius Edmundas Kulikauskas; (antroje eilėje) poetas Marcelijus Martinaitis, istorikas Edmundas Rimša (jį valdyboje neseniai pakeitė skulptorius Stanislovas Kuzma) ir Lietuvos statybos inžinierių sąjungos pirmininkas Algirdas Vapšys.

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Kalame visų rūšių „sidings", „soffits", įdedame lietvamzdžius (gutters) ir dengiame stogus. **Skambinti Romui tel. 630-774-1025.**

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. **L.A. McMahon Window Washing. Tel. 800-820-6155.**

45 m. moteris ieško darbo su grįžimu į namus. Gali prižiūrėti vaikus, slaugyti senukus ir dirbti namų priežiūros darbus. Turi patirtį ir rekomendacijas. **Tel. 630-769-1740, Nijolė.**

European restaurant in Lemont is hiring waitress. Tel. 630-257-7570.

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
OFFC.(773) 229 - 8761
HOME (708) 425 - 7160
MOBIL. (773) 580-8205
RIMAS L.STANKUS
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-6624

Parduotuvių valymui reikalingi darbuotojai. Gali kreiptis ir šeima. Darbas Tennessee ir Ilinois valstijoje. Atlyginimas $1,500 —$1,800. Dokumentai ir kalba nebūtini. **Tel. 901-240-5544 arba 901-830-7223.**

Atliekame visus staliaus ir smulkaus remonto darbus. Aukšta darbų kokybė, didelė praktika JAV. Tikrai žemos darbų kainos. **Tel. 773-254-0759, mob. 847-525-9275, Žilvinas.**

Pranciškonų vienuolynui reikalinga virėja. Rašyti, duodant savo adresą ir telefono numerį. **Rev. Jonas Kavaliūnas, P.O. Box 980, Kennebunkport, ME 04046.**

GAL ATEITYJE VILNIUS SUSILIES SU KAUNU?

„Jau galima matyti gana pastebimų miestų susiliejimo tendencijų. Štai Grigiškėse, už ežero, suplanuotas didžiulis gyvenamųjų namų kvartalas. Vilnius po truputį žingsniuoja Kauno link. Tarsi karoliukai autostradą ir geležinkelio trąsą apkibę miesteliai taptų jungiamąja dvipolio dalimi. Vilnius ir Kaunas su šiuo urbanizuotu ruožu turėtų apie 1 mln. 40 tūkst. gyventojų ir pasauliniais standartais taptų dar vienu milijoniniu, inkorporavusiu sostinę, miestu. Tokį miestą Lietuvai turėti būtina",– kalbėjo Vilniaus Gedimino technikos universiteto prof. J. Vanagas Kauno deputatų klubo savivaldybėje surengtame pokalbyje. („XXI amžius", Nr. 47)

Čia buvo prisimintos svajonėmis kol kas likusios idėjos tarp Kauno ir Vilniaus įrengti modernų geležinkelį, kuriuo traukiniai, važiuodami per valandą 250 km, iš vieno miesto į kitą keleivį nuveztų per pusvalandį (dabar daugiau laiko reikia iš Vilniaus geležinkelio stoties nuvažiuoti į „miegamuosius rajonus"). Kadangi pramonė Kaune gerokai apmirusi, o statybininkai pastebi, kad ir gyvenamųjų namų statyba mieste lėtėja, nuo sunykimo buvusią laikinąją sostinę kaip tik ir galėtų išgelbėti ši prof. J. Vanago išsakyta idėja. Tuo labiau, kad Vilnius šiuo metu yra labiausiai klestintis Lietuvos miestas. Čia vyksta daugiausia statybų, čionai kuriasi Vakarų verslo kompanijų, bankų atstovybės, nekalbant jau apie tai, kad sostinėje įsikūrė svarbiausių pasaulio šalių ambasados, čia didžiausias srautas užsienio turistų, daugiausia kultūrinių renginių ir kt. Vilnius sparčiai tvarkosi ir gražėja. Ir kaip ten bebuvę, vilniečiai niekada nebuvo meru išsirinkę „ubagų" vado.

O kodėl nepasvajoti apie didįjį Vilnių, į kurį įeitų ir Kaunas? Visi geri dalykai prasideda nuo gerų idėjų, o jų, matyt, Kaune pritrūko. Juk egzistuoja tokia sąvoka kaip didžioji Čikaga, kuri su priemiesčiais padidėja daugiau kaip trečdaliu. Tai būtų gerai ar blogai valstybei, reikia svarstyti, bet Kaunui tai tikriausiai išeitų į naudą. Vienintelė bėda, kad kauniečiai prarastų savo „honorą", bet užtat taptų sostine – tikra, ne laikinąja.

A.V.Š.

PALANGA — POILSIUI IR SVEIKATAI

Sveikatos apsaugos ministerija kartu su Pasaulio sveikatos organizacija vykdys programą triukšmo poveikiui Palangos miesto gyventojų sveikatai įvertinti. Dalyvauti šioje pragramoje, anot Sveikatos apsaugos ministerijos, bus kviečiama ir Palangos miesto savivaldybė. (ELTA)

PIRMAS EŽERĖLIO PARAPIJOS JUBILIEJUS

Gležnų pavasario žalumynų vainiko fone puikavosi jubiliejinis skaičius. 10 metų — džiaugsmingas parapijos gyvenimo įvykis.

Ežerėlis —tai mažas Kauno rajono miestelis, pradėjęs kurtis 1915-1918 metais. Jį sukūrė čia atvykusių žmonių pasišventęs darbas, tauri dvasia ir kasdieninė malda. Labiausiai šis kampelis brangus tiems senoliams, kurie su savo tėvais atvykę į negyvenamą Striukbalio uodų, žalčių ir vilkų karalystę, patikėjo šios žemės gerumu ir šiluma, įkūrė pirmąsias sodybas ir pastatė pirmuosius kryžius. „Mes iš durpės iškasti", — juokauja jie.

„Gyvenvietė išaugo apie 1932 metus. Vasarą, kai būdavo kasamos durpės, suvažiuodavo žmonių iš aplinkinių kaimų užsidirbti. Tačiau daugiausia žmonių — Sibiro grėsmės, kolektyvizacijos neteisybių, įvairių negandų išvaryti iš savo namų, atvažiavo gyventi į Ežerėlį pokario metais. Kaip nuo senų senovės lietuvį guodė ir gynė giria ir pelkė, taip ir tuomet pabėgėliai rado čia prieglobstį. Taip vaizdžiai rašoma pastoracinės tarybos išleistame lankstinuke, skirtame Ežerėlio parapijos istorijai.

Senieji gyventojai prisimena daug nuostabių įvykių, liudijančių jų pastangas šiame nuošaliame kampelyje Aukščiausiojo prielankumą priartinti prie savo vargų. Miestelio žmonės mėgsta susiburti prie paminklo, skirto Lietuvos nepriklausomybės dvidešimtmečiui. Jo autorius — durpyno mašinistas Jurgis Vaitkūnas. Paminklo Aušros Vartų, Dievo Motinos Marijos paveikslą autorius parvežė iš Vilniaus. Paveikslas turėjo apsaugoti Ežerėlio darbininkus nuo nelaimių. Deja, 1953 metais paminklas buvo nugriautas. Ežerėliečių iniciatyva, 1992 m. Velykų proga atstatytas ir pašventintas.

Miestelio gyvenimas be bažnyčios buvo kaip šeima be savo namų. Kartu su Lietuvos nepriklausomybės atkūrimu užgimė svajonė apie Ežerėlio parapiją ir bažnyčią. Šio jubiliejinio dešimtmečio šventės metu Ežerėlio parapijos klebonas Linas Dūkšta pavasarinių gėlių žiedais ir nuoširdžiais žodžiais padėkojo pirmajam komitetui, saugojusiam parapijos ir bažnyčios gimimo dvasią. Komitetą sudarė dešimt žmonių: Juozas Baziliauskas, Algimantas Jasiukaitis, Irena Jacevičienė, Bronė Pintukienė, Roma Gudaitienė, Vincas Šuopys, Danutė Kasparavičienė, Stanislovas Lukerovas, Vytas Griganavičius, Juozas Kurantavičius. Šis parapijiečių branduoliukas buvo jėga, judinusi tolimesnius įvykius.

Sulaikę kvapą parapijiečiai klausėsi pastoracinės komisijos pirmininkės Irenos Jacevičienės. Pro visų akis tarsi filmas prabėgo pastarųjų metų įvykiai. Jų tėkmėje yra datos, kurios įėjo į parapijos istoriją. Svarbiausioji — tai 1991-ųjų metų Velykos, kada pirmą kartą ežerėliečiai šią šventę sutiko savo bažnyčioje. Kuklią, iš vaikų darželio pastatų perstatytą bažnyčią iškilmingai pašventino ir Velykų Mišias aukojo Garliavos dekanato dekanas monsinjoras Andrius Gustaitis. Buvo pašventintas varpas, jam suteiktas ir užrašytas vardas „Skambink laisvę Lietuvai". Irena Jacevičienė pačiu šilčiausiu žodžiu atsiminė Zapyškio parapijos kleboną Petrą Vagnerį, tuo metu aptarnavusį ežerėliečius. Šiandien jis į mus jau žvelgia iš Amžinybės. Dvasingą giją į tikinčiųjų bendruomenės gyvenimą įpynė ir vargonininkas Jordanas Kazlauskas — dabartinis Tabariškių parapijos klebonas.

Jubiliejinės parapijos šventės metu Mišias aukojęs, pirmasis Ežerėlio parapijos klebonas Algirdas Kildušis su meile atsiminė šiuos žmones, kurie nuo darbų sugrubusiomis rankomis, bet dvasingomis sielomis rėmė bažnyčios gimimą, dalyvavo talkose. Pačių ežerėliečių ir rėmėjų aukomis buvo rekonstruotas buvusių kultūros namų pastatas. 1998 m. gegužės 24 d. Vilkaviškio vyskupas J. Žemaitis konsekravo ją kaip Šv. Antano Paduviečio bažnyčią.

Klebonas Linas Dūkšta dėkojo Ežerėlio parapijos chorui ir jo vadovui vargonininkui Antanui Juškai. Per dešimtmetį jis subūrė ir aktyviai veiklai pakvietė du sakralinių giesmių vienetus vaikų ir suaugusiųjų. Choristai ne tik gieda šv. Mišiose, bet surengia daug koncertų, mėgsta keliauti po Lietuvą. Kur tik jų nepabuvota! Kryžių kalne, Tytuvėnuose, Varniuose. Užmegzta graži draugystė su Domeikavos Lietuvos kankinių bažnyčios choru. Kasmet abiejų kolektyvų giesmininkai surengia bendrą šv. Cecilijos — chorų globėjos šventę. Chore gieda daugiau kaip trisdešimt Ežerėlio parapijos tikinčiųjų. Dešinioji vargonininko ranka — vienas seniausiai giedančių choristų Vytautas Milčius. Nuoširdi pagalbininkė choro seniūnė, kuriai tenka daugybė organizacinių rūpesčių — Inutė Strašinskienė. Regina Simonavičienė, Dievo apdovanota gražiu balsu, gieda psalmes.

Parapijos klebonas Linas Dūkšta, einantis trisdešimtuosius, nevien choristus žavi savo puikiu balsu, gera nuotaika. Šalia jo visada daug katalikiško jaunimo. Prie altoriaus patarnauja gausios Simonavičių šeimos atžalos, išraiškingai skaitinius perteikia Sigita Vilkevičiūtė, Dovilė Bartašiūnaitė, Liucija Maurušaitytė. Didžiuodamasis klebono patikėtu zakristijono darbu, uoliai savo pareigas atlieka Justas Simonavičius.

Geriausios sėkmės, Dievo palaimos, dvasios ramybės palinkėjęs parapijos klebonas, pakvietė visus dalyvius dalyvauti bendruomeninėse vaišėse ir džiugioje pavasario šventėje, vykusioje miestelyje.

Dešimt metų žmogaus gyvenime — graži vaikystė, dešimt metų parapijai — šviesių pergalių, džiaugsmingų įvykių tėkmė. Susitelkusi, dvasinga tikinčiųjų bendruomenė Ežerėlio parapijai žada gražią ateitį.

Lina Sinkevičienė

Ežerėlio parapijos bendruomenės aktyvas Kryžių kalne.

Ežerėlio parapijos, Šv. Antano Paduviečio bažnyčios choras (vadovas Antanas Juška).

ATSISVEIKINOME SU KUNIGU JUOZU VYTAUTU KLUONIU

Šių metų kovo 16 dieną paštu iš kun. Kluoniaus gavome velykinį pasveikinimą ir bendralaiškį. Mes su juo susipažinome prieš 14 metų, kai Mackinaw mieste jis statė lietuvišką kryžių prie Šv. Antano bažnyčios. Tuo metu, mūsų sūnus Aras lankė Michigan Tech universitetą šiauriniame Michigan pusiasalyje, tad dažnai pro Mackinaw miestą pravažiuodavome sūnų lankyti. Tuo pačiu užsukdavome ir pas kun. Kluonių. Paskutinį kartą teko su juo svečiuotis sausio mėn gale, kai lankėmės Floridoje. Tuo metu jis buvo labai judrus, klausinėjo apie mūsų vaikus, anūkus, lietuvišką veiklą, bet jau nebegalėjo vaikščioti. Gautame bendralaiškyje parašė, kad, kovo 4 d. aukojo šv. Mišias už visus pažįstamus ir bendradarbius, bet tai atliko sėdėdamas, nes nebepaeina, nes jau ilgus metus serga kaulų vėžiu. Dabar jau išsikraustė į 'hospice'. Paskambinau į Floridą gauti jo naują adresą ir iš Maxine, kun. Kluoniaus ilgametės šeimininkės, sužinojau, kad jis jau vakar, kovo 15 d. mirė. Laidotuvės bus už savaitės Mackinaw mieste, Michigan valstijoje.

Savaitei praslinkus, penktadienio pavakaryje atvykome į Šv. Antano bažnyčią Mackinaw miestelyje, kur kun. Juozo kūnas buvo pašarvotas kunigo drabužiais. Pasimeldę ir atsipažinę su Maxine, susipažinę su jos vaikais bei anūkais, išvykome pietauti. Automatiškai užsukome į Audey's Chippewa restoraną. Čia prieš kiek metų kun. Kluonius mus vaišino, atsidėkodamas už paruoštą jo pastatyto kryžiaus aprašymą, kuris buvo išspausdintas lankstinuku. Šį vakarą čia pietaudami prisiminėme visus paviešėjimus su kun. Kluoniumi ir jo taurią asmenybę. Mano nuomone, jis ypač pasižymėjo artimo meile, nors jam teko nuo „artimo" ne kartą nukentėti. Tik atvykęs į Ameriką, kunigavo vienoje lietuvių parapijoje. Ten jis buvo labai populiarus jaunimo tarpe, tad su laiku kiti kunigai jį išgrūdo ne tik iš parapijos, bet ir iš tos vyskupijos. Kaip jis pats pasakė: „Šventas pavydas mane išvijo". Vėliau klebonavo amerikiečių parapijoje, kur savo santaupas pridėjo prie parapijos iždo. Kai vėliau buvo perkeltas į kitą parapiją, šios parapijos komitetas nutarė, kad tie pinigai priklauso parapijai ir kun. Kluonius negali savo dalies pasiimti. Tai taip ir „nušlavė" jo visas santaupas. Tačiau jis skaudžiausiai išgyveno savo pastatyto kryžiaus Mackinaw mieste pašalinimą. Laiku sužinojęs apie naujos administratorės nutarimą kryžių sunaikinti, pats pasirūpino kryžių iškelti į kapines, prie savo numatyto kapo. Tačiau kaip kitiems, taip ir šiai administratorei, atleido padarytą įskaudinimą, kaip pats pažymėjo savo paskutiniame laiške.

8 v.v. šermenis-atsisveikinimą vedė kun. James Suchocki, jaunystėje buvęs kun. Kluoniaus klapčiukas. Ši valanda buvo supinta skaitymais iš Šv. Rašto, maldomis bei prisiminimais apie kun. Juozą, kaipo žmogų ir kunigą. Jis savo visą gyvenimą praleido tobulinimuisi. Save skaitė paprastu žmogumi, nors turėjo labai šviesų protą, mokėjo penkias kalbas ir turėjo didelę įžvalgą į žmones.

Pageidavusieji galėjo čia pat atsistoti ir papasakoti savo prisiminimus apie velionį. Viena mergaitė, Maxine anūkė, pasakė, kad kun. Kluonius geriau mokėjo anglų kalbą už ją. Pasak jos, kun. Kluonius anglų kalbą mokėsi kas dieną skaitydamas anglų kalbos žodyną. Kun. Suchocki prisiminė kaip kun. Kluonius organizuodavo metinę parapijos gegužinę, kaip rinko talką. Iš tikrųjų, kurie jau sykį dirbo kun. Juozui, tai liko įsipareigoję iki gyvos galvos. Šis bendras darbas, bendravimas sujungė visus lyg vieną didelę šeimą ir darbas liko smagumu. Įstabiausia, jo ruošiama parapijos gegužinė, pietūs buvo parapijos salėje ir kaina nebuvo nustatyta. Kiekvienas kiek išgalėjo aukojo, maisto porcijos nenustatytos, tik „kiek įsidėjai turi suvalgyti". Toliau M. Abarius irgi prisiminė kun. Kluonių, nes jis tada irgi Eichstatte gyveno. Dr. Romualdas Kriaučiūnas pristatė kun. Kluoniaus antrą vardą — Vytautas Magnus — ir priėjo išvados, kad kun. Kluonius iš tikro buvo Didysis kaipo kunigas ir žmogus. Vakaras baigėsi malda „Tėve mūsų".

Šeštadienio rytą atvykus į bažnyčios kiemą, vos radome vietos, viskas buvo užpildyta, kaip per atlaidus, nes visas miestelis pažino ir mylėjo „Father Joe", kaip jis čia buvo vadinamas.

Chorui giedant „Yes, I shall arise and return to my Father", įėjo procesija, kurioje dalyvavo 10 kunigų ir vietinis vyskupas Patrick Cooney.

Šv. Mišias koncelebravo kun. Jim ir vyskupas. Kunigas Jim per pamokslą paminėjo kaip su kun. Juozu susipažino, jo humorą, jo organizuojamas metines parapijų gegužines, kaip puikiai mokėjo talką sukviesti, bei kitus atliktus darbus. Trumpai apsakė jo biografiją. Kun. J. V. Kluonius gimė Gelgaudiškyje, Šakių rajone 1922 metais. Kunigu įšventintas Eischstatt, Vokietijoje. Į Ameriką atvyko 1949 metais ir nuo 1953 metų dirbo šiauriniame Michigan. Šioje Šv. Antano parapijoje buvo klebonu 17 metų. 1992 m., sulaukęs 70 metų, išėjo į pensiją ir iškeliavo gyventi į Floridą. Prieš 4 metus, aukodamas šv. Mišias, šventė savo kunigystės 50 metų jubiliejų šioje parapijoje ir gimtinėje Lietuvoje.

Per aukojimą buvo giedama „I am the Resurrection", per Komuniją „I Am the Bread of Life". Šv. Mišios baigtos giesme „Hear, O Lord". Mišių pabaigoje vyskupas trumpai aptarė kun. Kluoniaus šviesią asmenybę. Gražūs žodžiai, tačiau būtų buvę prasmingiau išgelbėti kryžių, kai kun. Kluonius į jį kreipėsi pagalbos ieškodamas. Tačiau vyskupas parėmė administratorę, kuri suorkestravusi kryžiaus pašalinimą, visiems sakė, kad kryžiaus perkėlimas į kapines buvo kun. Kluoniaus noras.

Po Mišių dauguma susirinkome parapijos salėje pasivaišinti, prisiminti kiek kartų čia buvome per parapijos metinę gegužinę. Jautėsi lyg čia, mūsų tarpe, kun. Kluonius dar vis vaikščioja, savo svečius prižiūrėdamas.

Gražina Kriaučiūnienė

Detroito Šv. Antano parapijos choras 1987 m. rugpjūčio 15 d. Mackinaw City pas kun. J. Kluonių prie jo pastatyto lietuviško kryžiaus.

A. † A.

VLADAS JANUŠAUSKAS

Po sunkios ligos, sulaukęs 78 metų buvo pašauktas Amžinybei 2001 m. birželio 9 d.

Dideliame liūdesyje liko žmona Elena ir sūnūs Vytas ir Colleen, Algis ir Cathy su šeima, Paulius ir Julija bei jų šeima.

Nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės skausmu seserys:

Onutė, Sofija Beigienė ir šeima,
Stasė ir Jonas Latviai bei jų šeima,
krikšto sūnus Evaldas Latvys su šeima.

A STAR ALLIANCE MEMBER

How easy is it to get to Chicago's Vilnius?
As easy as SAS.

From Chicago we offer daily service to Vilnius with a hassle free connection through our Copenhagen Airport. And when returning, you can enjoy same day travel via Copenhagen back to Chicago.

Find out just how easy we can make your next trip to Vilnius. And remember, when you travel with SAS, you can earn mileage credit with United's Mileage Plus® or SAS' EuroBonus™ frequent flyer program.

For information on special fares and schedules contact your Travel Agent or SAS at 800-221-2350. Or visit us at www.scandinavian.net

It's Scandinavian

SAS
Scandinavian Airlines

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Gera žinia! Pasaulio lietuvių gegužinėje sutiko groti ir broliai Virginijus bei Eimontas Švabai. Šioje vasaros šventėje, kuri vyks šį sekmadienį, liepos 8 d., 12 val. Pasaulio lietuvių centro sodelyje, svečius taip pat linksmins Stasė Jagminienė su savo kaimiškos muzikos kapela „Tėviškė", bus šokiai, laimikių traukimas ir, žinoma, skanaus lietuviško maisto. Atvykite!

Vyr. Draugo" redaktorė Danutė Bindokienė išvykusi atostogų. Į darbą grįš liepos 23 d.

Lincoln Parko (2045 N. Lincoln Park West) menų mugė vyks liepos 14 ir 15 dienomis nuo 11 val.r. iki 6 val.v. Informacija tel. 312-742-7726. Įėjimas – nemokamas.

Joana Drukteinis iš Omaha, NE, „Draugui" kartu su „Draugo" pokylio laimėjimų šaknelėmis atsiuntė dar ir 90 dol. „Draugo" paramai. Tariame nuoširdų ačiū ir linkime sėkmės bandant laimę.

Pasaką vaikams ir suaugusiems, pastatytą pagal Lewis Carroll pasakojimą „Alisa stebuklų šalyje", siūlo aktoriai iš Northern Illinois Theatre Ensemble, kurie savo pastatymą rodo The Theatre Building, 1225 W. Belmont; tel. 773-327-5252. Mergaitės Alisos kelionė paskui baltą triušį pilna įvairiausių netikėtumų ir įvairiausių, keisčiausių veikėjų. Spektaklis eis nuo ketvirtadienio iki sekmadienio iki liepos 22 d.

Gražina ir Vitalis Damijonaičiai, gyvenantys Willowbrook, IL, siųsdami „Draugo" rudens šventės bilietėlių knygelę, paaukojo 40 dol. mūsų laikraščio išlaikymui. Dėkojame už dėmesį ir dosnumą.

Atmintinieji 1941 m. birželio įvykiai bus paminėti šios vasaros Lietuviškųjų studijų savaitėje, kuri Lietuvių fronto bičiulių rengiama rugpjūčio 19-26 d. Dainavoje. Šie įvykiai – išvežimų pradžia, Tautos sukilimas bei Laikinoji vyriausybė bus prisiminti rugpjūčio 23 d., ketvirtadienį, K. Ambrozaičio, P. Naručio ir V. Vitkausko pranešimais. Planuojantys studijų savaitėje dalyvauti prašomi registruotis kreipdamiesi į Marytę Petrulienę adresu: 37668 N. Laurel Pk. Dr., Livonia, MI 48152; tel. 734-953-9182.

Algimantas Vaičiulis, gyvenantis Chicago, IL, mūsų laikraštį parėmė 50 dol. auka, kurią pridėjo prie laimėjimų bilietėlių grąžinimo. Už dosnumą nuoširdžiausiai dėkojame.

Į „Pipirų ratelio" gegužinę atvyko Emilija Ambrozaitienė su savo dukra Rita ir anukėle Aleksyte. **Indrės Tijūnėlienės** nuotr.

DIDŽIOSIOS LIETUVIŲ FONDO PREMIJOS

Reikia sveikinti Lietuvių fondą už dr. Antano Razmos didžiųjų premijų įsteigimą dėl kelių priežasčių. Lietuvoje palyginus mažai žinoma apie išeivijos darbus ir pasišventimą lietuvybės išlaikymo ir valstybės atkūrimo naudai. Kartais girdėti nepasitenkinimo užjūriečiais, kodėl jie nepakankamai Lietuvoje investuoja, kodėl neremia reikalingų projektų, kodėl jie negrįžta gyventi į Lietuvą. Milijonų litų vertės dešimtmečiais siustų siuntinių į tėvynę prisiminimas jau išbluko. Labdaros akcija nepriklausomybės sulaukus liko Lietuvos užkulisiuose. Todėl tokios įspūdingos premijos – po 25,000 dolerių – atkreips dėmesį į užjūrio veiklą. Išeivija turėjo ir tebeturi savitą nusiteikimą ir turi teisę bei galimybę jį reikšti. Lietuvių fondo aukotojų dauguma palaiko tautiškas ir krikščioniškas apraiškas, besiremiančias vakarietiškos doros ir etikos standartais. Premijos turėtų šitą nusistatymą akcentuoti, o dar svarbiau – neiti prieš daugumos narių nusiteikimus.

Ši akcija įdomi ir svarbi, visuomenė dėl jos dar, tikiuosi, daug kartų pasisakys. Vieną kitą mintį norėčiau pareikšti ir aš. Kadangi premija skiriama už nuopelnus švietimo srityje, natūralu, kad komisija sudaryta iš šios srities žinovų. Premijai skirti komisija turėtų iš anksto pažadėti atstovauti 7,000 narių valiai, o ne tik reikšti savo – šešių žmonių nusiteikimus.

Premijos tikslai

Didelė – 100,000 Lt suma – atkreips dėmesį ne tik į užjūriečių dosnumą, bet ir į premijos tikslus. Užtat norisi, kad ją skiriant į tai būtų atsižvelgta. Yra vilčių, kad ši premija taps svarbia kai kurių švietimo ir kultūros apraiškų skatintoja, atkreips dėmesį į talentingus premijos laureatus ir skatins sutelkti pastangas apleistuose baruose.

Lietuvių fondas, paskelbęs šią premiją, yra išsakęs šitokį norą: „Pasitarnavimas 2000 metais švietimo srityje, ypač lietuvybės išlaikymui užsienyje ir Lietuvoje bei Vilniaus ir Karaliaučiaus kraštuose steigiant lietuviškas mokyklas ir Lietuvos universitetuose tobulinant valstybinę kalbą ir Lietuvos švietimą". Tačiau tai aiškiai nenusako, kurie kandidatai vertingi Lietuvių fondui ir kurie ne. Dėl to prisimintini dr. A. Razmos jau seniai išsakyti Lietuvių fondo idėjos pamatai, kurie tinka ir tokiems atvejams, kaip LF premijų skyrimas: „Fondo tikslas – remti tokią veiklą, kuri atrodytų naudingiausia tuo metu to fondo parlamento nariams" (Lietuvių fondas, II, 1994, 54 p.). Šiame tiksliame aptarime aiškiai pasisakyta už daugumos narių nusiteikimus, o ne besikeičiančios vadijos arba komisijų sudėties norus. Pastarieji turi pagal savo sugebėjimus nuoširdžiai vykdyti narių valią. LF neturėtų teisės šiandien atsisakyti dr. A. Razmos išsakyto ir dažnai kartojamo nusistatymo: dauguma narių apsprendžia, ką ir kaip fondas daro.

Premijuojamųjų vertinimo akcentai

Tie, kurie skiria premijas Lietuvoje, daro tai pagal savo ideologiją, organizaciją, praeities patirtį, patys atpažindami tinkamus kandidatus. Jie tačiau pinigus (beveik be išimties) atranda valdžios kišenėse, o ne iš savo aukų. Užjūris tuo tarpu gali didžiuotis savo surinktomis aukomis tėvynės ir lietuvybės labui.

Sutikime, kad dauguma LF narių (su nedidelės mažumos priešiškumu) priimtų dr. V. Dambravos tvirtinimą: „...yra tarp mūsų, išeivių, keliančių meilės ir pasiaukojimo švyturį. Su visom negaliom, su visom kūno ir dvasios silpnybėm negalime užmiršti, jog išeivijos kilmė yra idealistinė, išeivija šiandieną tebeatstovauja krikščioniškai moralei, Vakarų kultūrai ir jos įnašas yra būtiniausias Lietuvos prisikėlimui („Į Laisvę", 2001, balandis).

Užjūrio dauguma (o ypač LF narių dauguma) kitaip vertina tautiškumą, patriotiškumą, vakarietiškumą, jaunimo auklėjimą, turi kitokias moralės gaires nei dalis dabartinio Lietuvos elito. Išeivija turi ne tik teisę, bet ir galimybę išsakyti dešimtmečiais susiklosčiusią pasaulėžiūrą, kuri iš principo nėra pasenusi. Skiriant premijas tas ideologinis skirtumas neišvengiamai pasirodys. Švietimo specialistai kandidatus premijai turėtų vertinti pagal daugumos narių vertinimo kriterijus, o ne pagal komisijos pasaulėžiūrinį nusiteikimą. Žinoma, tai nelengva. Klausimai tuojau galėtų kilti dėl švietimo akcijos ir jos vertės prioritetų: ar svarbiau supažindinti jaunimą su partizanais, apie kuriuos nieko negirdėta anksčiau, ar su rusų kultūriniu įnašu į krašto sąmonę, ar verčiau nušviesti tautos garbingą praeitį, ar koncentruotis ties amerikietiška mokymo sistema.

Praeityje yra pasitaikę daug atvejų, kada dėl pasaulėžiūrinių priežasčių kultūrinis darbas buvo nuvertintas. Taip, nelaimei, yra atsitikę, ypač užjūryje. Tikėkimės, kad to bus išvengta. Tačiau reikėtų pasilikti prie LF daugumos narių pasaulėžiūros principų ir iš siūlomų kandidatų atrinkti geriausius.

Tie, kurie sakytų, kad svarstant premijas netikslu kreipti dėmesį į vertybes, šitokiu tvirtinimu stotų už tam tikrą ideologiją. O vertybių nepripažįstanti ideologija yra visiškai svetima daugumai LF narių.

Minėtos priežastys premijų skyrimo komisijų darbą padaro itin sunkų ir atsakingą. Reikia atpažinti nuopelnus tautiškumui, dorovei, lietuvybei ir juos iškelti į pirmą vietą, atsisakant pagundos premijuoti tik naujoviškumus, administracinius sugebėjimus ir politinius laimėjimus.

LF vadijai ir premijų skyrimo komisijoms linkime garbingo darbo ir tikimės, kad šios didžios premijos tinkamai pasitarnaus lietuviškam švietimui.

Jonas Pabedinskas

Skelbimai

• **Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

• **27 centai skambinant į Lietuvą, 5.5 cnt JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į TRANSPOINT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPOINT — patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!**

Fotografo Jono Tamulaičio parodoje (iš kairės) Stanley Balzekas jaunesnysis, Halina Plaušinaitienė, Jūratė Tamulaitienė, Vaclovas Momkus. **Jono Tamulaičio** nuotr.

„Draugo" knygynėlyje

Lietuvos Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro išleistos knygos „Pragaro vartai – Štuthofas" sudarytoja Alisa Rupšienė įvade rašo, jog ši knyga skiriama 46 Lietuvos inteligentų, 1943 m. kovo 16-17 d. suimtų ir išvežtų į Štuthofo koncentracijos stovyklą, taip pat kiek vėliau ten patekusių 16 spaudos darbuotojų ir žurnalistų atminimui. Likę buvę gyvi koncentracijos stovyklos kaliniai ir žuvusiųjų artimieji taip norėjo ne tik įamžinti jų atminimą, bet ir suteikti galimybę su jais susipažinti kuo didesniai visuomenės daliai. Knygos įžangoje „Lietuvių kelias į Štuthofą" Arūnas Bubnys pateikia istorinių faktų apie lietuvių suėmimus ir pačią Štuthofo koncentracijos stovyklą. Pirmosios knygos dalies medžiaga suskirstyta pagal tai, kur žmonės buvo suimti: Kaunas, Marijampolė, Vilnius, Šiauliai, taip pat atskirai išskirta spaudos darbuotojų ir žurnalistų grupė. Prie kalinių nuotraukų dedami trumpi jų biografijos duomenys, artimųjų atsiminimai, laikraščių ir žurnalų publikacijos, dokumentų kopijos iš Štuthofo muziejaus. Antroje dalyje spausdinami gana literatūriški Rapolo Mackonio, Leono Puskunigio pasakojimai. Knygos kaina – 20 dol., su persiuntimu – 23.95 dol.

Didelio formato, kietų viršelių, 413 psl. informacinėje knygoje „Pažintis su Lietuva. Tūkstantmečuii knyga" prieš jūsų akis praslinks praeitis ir šių dienų vaizdai, susipažinsite su žymiausiomis Lietuvos asmenybėmis, valstybės didybe ir žlugimu, Lietuvos žmonių kančia, kantrybe, ryžtu ir pasiaukojimu atkuriant tautos teisę į laisvę. „Tūkstantmečio knygą" rašė Lietuvos žmonės – mokslininkai ir darbininkai, menininkai ir verslininkai, sportininkai ir žurnalistai, mokytojai ir kultūros darbuotojai, dvasininkai ir kariškiai. Atskiruose skyriuose spausdinama Lietuvos istorijos apžvalga, minimi šimtas žymiausių Lietuvos žmonių, pateikiama informacija apie gamtą ir jos išteklius, kultūros paveldą, švietimą ir mokslą, verslą, administracinį suskirstymą, o taip pat daug vietos skiriama lietuvių bendruomenėms, išsibarstusioms po visą pasaulį. Knygos kaina – 75 dol., su persiuntimu – 78.95 dol.

Dar turime tokių knygų:

K. Rogers „Pasaulis pro mikroskopą" – 20 dol.;

T. A. Halek „Patraukli mergaitė" – 10 dol.

S. Maculevičius „Pažintis su Lietuva. Sportas" – 35 dol.;

S. Maculevičius „Pažintis su Lietuva. Švietimas" – 35 dol.

Anoniminių alkoholikų susirinkimai lietuvių kalba vyksta kiekvieną sekmadienį 6 val.v. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Skambinkite Linui 630-533-0658 arba Matui 630-964-1826.

State gatvės festivalis, kuriame bus įvairiausių dirbinių, muzikos, valgių ir linksmybių, vyks liepos 11-16 d. nuo 10 val.r. iki 8 val.v.

Vasaros šventė Čikagos kiniečių miestelyje (Chinatown Summer Fair) yra ruošiama liepos 15 d. nuo 10 val.r. iki 8 val.v. prie Wentworth, Cermak ir 24 gatvių.

ALRK Moterų sąjungos 3 kuopa šaukia narių susirinkimą liepos 5 d., ketvirtadienį, 4 val.p.p. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, Marquette Parke.

Iš arti ir toli

KANADA

KUNIGŲ SUVAŽIAVIME

Kanados lietuvių katalikų kunigų suvažiavimas įvyko birželio 19 d. Toronto Prisikėlimo parapijos patalpose. Dalyvavo devyni kunigai.

Suvažiavimui pirmininkavo kun. E. Putrimas. Pranešimus skaitė valdybos pirmininkas kun. A. Simanavičius, OFM, iždininkas prel. J. Staškevičius ir sekretorius kun. E. Putrimas. Buvo aptarta daug sielovados klausimų, susijusių su tautiečių aptarnavimu Kanadoje. Vienas svarbiausių rūpesčių – Pasaulio katalikų jaunimo dienos Toronte 2002 metais. Šventėje žada dalyvauti daug jaunimo iš Lietuvos.

Kunigų suvažiavime buvo išrinkta ta pati valdyba: kun. E. Putrimas, kun. A. Simanavičius, OFM, ir prel. J. Staškevičius.

Stasys Prakapas

SAN DIEGO LIETUVIAI KVIEČIA

San Diego Amerikos Lietuvių klubo metinė šventė gamtoje š.m. liepos 8 d. vyks Balboa Parke, San Diego, CA. Lietuviško maisto patiekalai bus tiekiami nuo 12 iki 4 val. p.p. Meninėje programoje nuo 2 val. p.p. pasirodys Balboa Park liaudiškų šokių šokėjai ir lietuvių tautinių šokių ansamblis „Jūra". Muzikinėje programoje skambės dainos, palydimos smuiko, akordeono ir kanklių. Visi kviečiami — dalyvaukite ir savo draugus atvykti pakvieskite.

* * *

„Geležinio vilko" (Steel Wolf) roko grupė pasirodys liepos 13 d. New Yorke, 66 E. 4 Str., Manhatten. Vakaro programą parašė ir surežisavo grupės vadovas Vytas Adomaitis. Kiti grupės nariai – Algirdas Bivainis, Edvardas Kezys, Rimas Kezys, Vytis Kezys, Andrius Lileika ir keli amerikiečiai.

Ši reklamėlė kviečia į New Yorke vyksiančio roko grupės „Geležinis vilkas" (Steel Wolf) koncertą.